

P GLASOVA Panorama

Kranj, 24. februarja 1962 — Leto II. — Številka 7

Ameriški polkovnik trikrat obkrožil Zemljo in se spustil v Atlantski ocean

AMERIŠKA pot okoli sveta

Amerikanci doživljajo v teh dneh svoje drugo rojstvo. Morda se bo nekoč pisalo, da ni Kristof Kolumb, ampak da je polkovnik Glenn odkril Ameriko. Ameriški raketni preporod, uspešna izstrelitev zadnje rakete »Atlas — Mercury« z vesoljskim potnikom polkovnikom Glennom in njegov uspešen pristanek na odprtem oceanu sta vtila razočaranim Amerikancem nekoliko več samozavesti, da je posmehovanja, ki so ga povzročili z odlašanjem izstrelitve naposled le konec.

Po številnih odložitvah, ki so se vlekle skoraj dva meseca, je v sredo, 21. februarja ob 15.48 po srednjeevropskem času odletel z raketo »Atlas« in kabino »Mercury« iz Cape Canaverala ameriški astronaut John Glenn. Po trikratnem obkroženju Zemlje se je spustil s svojo kabino približno 1200 kilometrov od kraja izstrelitve. Njegov polet je trajal 4 ure in 27 minut. Polet je potekal v glavnem tako, kot so predvidevali znanstveniki. Polkovnik je bil ves čas poleta v radijski zvezi s svojim oporiščem. Razen tega je tudi sam usmerjal polet. Poskus je celoti uspel, ker se je polkovnik Glenn vrnil živ in zdrav. Težave so nastale pri izhodu iz kabine. Glenn je povzročil eksplozijo zakovke, da se je odprl stranski varnostni izhod.

AMERIŠKI NACIONALNI HEROJ

Polkovnik Glenn, ki se je uvrstil med vesoljske potnike, je star 40 let. Prvi sovjetski astronaut Gagarin ima 27 let, drugi, German Titov, pa 26 let. Polkovnik Glenn je izkušen letalec. V drugi svetovni vojni je opravil 59 uspešnih poletov, v korejski vojni pa nič manj kot 90. Glenn je napravil s svojo kabino 130.000 kilometrov. Pred njim sta napravila v Ameriki krajše balistične polete Američana Allan Shepard, ki ima 38 let in Virgil Grissom, ki ima 35 let.

Prvi polet v vesolje je napravil Gagarin 12. aprila lani. Letel je v višini 177 kilometrov in preletel 41.000 kilometrov. Napravil je en krog okoli Zemlje. Njegova kabina je tehtala 4745 kg, bil pa je

89 minut brez težnosti. Gagarin je bil 108 minut v zraku. Shepard je opravil svoj polet 5. maja lani in je bil v zraku 15 minut. Dosegel je višino 187 kilometrov in preletel razdaljo 486 kilometrov. Kabina je tehtala 1823 kg. Brez težnosti je bil pet minut.

Grissom je napravil svoj polet 21. julija lani. Letel je 16 minut in dosegel višino

STIRIDESETLETNI AMERIŠKI ASTRONAVT POLKOVNIK GLENN JE PO USPEŠNEM POLETU PRESTAL VSE TEŽKE NALOGE IN ŽIVČNE PRETRESE, KI JIH TAKŠEN POLET PRINASA. PRAVIJO, DA JE GLENN VSE TEŽAVE USPEŠNO PRESTAL. S SMOHOM SE POGOVARJA Z NEKIM STROKOVNJAKOM, KI GA JE PO PET URNIH POSKUSIH RESIL OKLEPA.

190 kilometrov ter preletel razdaljo 483 kilometrov. Kabina je tehtala 1828 kg. Brez težnosti je bil pet minut.

Titov je poletel v vesolje z vesoljsko ladjo 26. avgusta lani. Dosegel je višino 177 kilometrov in preletel razdaljo 100.000 km. Letel je 25 ur in 18 minut ter napravil 17 krogov okoli Zemlje. Kabina je tehtala 4680 kilogramov. Brez težnosti je bil 24 ur in 59 minut.

Gripa spet nevarno razsaja

V mnogih evropskih in azijskih državah so v zadnjem času zabeležili hitro širjenje gripe. Ta je zavzela najbolj nevaren obseg na Japonskem. Po poročilu japonske zdravstvene službe je v Tokiu zaradi te bolezni do sedaj umrlo že blizu 100 ljudi, po približni oceni pa je v tem japonskem

mestu zbolelo za gripo 6 milijonov prebivalcev.

Tokrat gripa tudi našim prebivalcem ni prizanesla. Posebno zaskrbljujoče je naraščanje števila obolelih v južnih predelih Srbije in v Makedoniji. Tako so v Skopju zapri vse osnovne in srednje šole, ki bodo ostale zaprte do konca tega meseca. Produktivnost v gospodarskih organizacijah se zaradi velikega števila obolelih zelo manjša. Tudi v Valjevu so morali podzeti zaščitne ukrepe, saj je do sedaj prijavljenih že 600 obolelih otrok, vsak dan pa se javlja po okoli 100 novih bolnikov. Tudi tu so šole zapri za teden dni.

Srečanja z ljudmi

Srečali smo se s človekom, ki nosi uniformo, pa ni vojak, ne miličnik ali železničar, niti avtobusni sprevodnik, a ima vendarle s slednjim nekaj skupnega: oba imata opravka z listki.

Ondan, ko so v kranjskem kinu »Center« vrteli »Babette gre v vojsko«, smo počakali, da je večina ljudi poseda v dvorani. Sele, ko so v dvorani začele ugašati luči, smo ogovorili moža v svetli sivomodri uniformi. V razgovoru med predvajanjem tednika nam je ZVONKO DOBRENIČ, ki je že pol leta biljeter, odgovoril na nekaj vprašanj.

Mož s svetilko

- Kaj počnete med predvajanjem filma? — »Kar precej. Urejam klimatske naprave, pazim na ostrino slike in jakost tona ter vsako spremembo javnega operaterju v kabino s pritiskom na določene gumbe. Za nekatere filme, ki jih dobro poznam, mi je žal, da so 3 dni na programu.«
- Ali Kranjčani radi zamujajo? — »Da. Starejši zamujejo največ do 15 minut, mlajši veliko več. Največ zamudnikov je ob 16. in 18. uri, ob 20. so že redki. Posebno točni pa so ob sobotnih premierah.«
- Vam kdo uide s staro karto? — »Tudi. Zlasti takrat, ko so na sporedu kavbojke, je nekaj fantičev v dvorani s starimi kartami in tudi brez njih, a jo na poziv užaljeni takoj zapustijo.«
- Morda izreden dogodek? — »Lani je morala posredovati Ljudska milica, ko je skupnica mlajših objestnežev z žvižganjem in medklici vznemirjala gledalce.«
- Tednik se je končal in hkrati naš razgovor. Vstopali smo v dvorano. — St. Škrabar

Prepovedan karneval na Portugalskem

Karneval v Estorilu na Portugalskem, ki je bil na najboljši poti, da postane enako znan kot so karnevali v Benetkah, Rio de Janeiro in Montevideo bo letošnje leto odpadel. Portugalska vlada je iz političnih razlogov prepovedala letošnje karnevalske prireditve v tem mestu. V obrazložitvi prepovedi pravijo, da politični položaj po izgubi portugalske kolonije Goe ne dovoljuje veselja. Poklicani umetniki in igralci med njimi tudi italijanska filmska igralka Sophia Loren so bili poučeni o tem vladnem sklepu po županu mesta Estoril, ki pa jih je naprosil, da naslednje leto obvezno sodelujejo. Ali ni takšno povabilo nekoliko preuranjeno? Zalovanju za GOO se prihodnje leto lahko pridruži še Angola.

Pariški zrak

Po neprespani noči sem se srečal s Parizom v zgodnjih jutranjih urah na kolodvoru »Gare de l'Est«. V žepu sem imel 25 novih frankov in naslov stanovanja, ki je bilo že plačano.

Razen imen nekaterih francoskih umetnikov in filmskih igralcev sem znal še 43 francoskih besed, od tega največ samostalnikov in pa nekaj ženskih imen, kakor »Madlen« in podobno. Znal sem povpraševati OÙ est (kje je) in pa reči: »Lepi ste.« Zadnje so mi priporočili prijatelji, preden se na odpotoval.

TAKO SE JE ZAČELO

Tako se je začelo! Stal sem sredi milijonskega mesta s 43 francoskimi besedami in 25 franki in čakal na čudež. Zgodil se je. Prišel je star Ukrajinec, ki je znal ob petih jezikih tudi hrvaško. Ta mi je potem razložil, kako naj se s podzemeljsko železnico – metrojem – odpeljem do plačanega stanovanja.

Vstopil sem v nekoliko zatohel hodnik metroja, poiskal linijo 4 in se skupaj s študenti, prodajalkami in peki, ki so v teh zgodnjih jutranjih urah odhajali na delo, odpeljal. Debelušen gospod s piškavim nasmehom in živimi očmi je sklenil prijateljstvo z menoj, kljub mojim 43 besedam. Nemško ni znal ali pa ni maral znati. Pač Francoz! Na Montparnasse Bienvenüe je izstopil in mi poiskal zvezo za naprej do Porte de Vanves. Nato sva se poslovila.

Vse železniške postaje in vsa jutra v mestih imajo nekoliko neprespan in izpit obraz. Tudi pariški peroni podzemeljskih železnic, pa tudi ostalih železnic so taki in take so tudi ulice zjutraj.

Vse ulice tega sveta imajo tak prizvok. Edino mesto, ki ni tako in ki se prebujajo v leketu jutra s konji in svežimi ljudmi je Krakov na Poljskem. Toda to je druga zgodba. No, v takem značilnem obmestnem jutru, ki je bilo prazno brez vrveža, sem potem ob velikih rdečih hišah iskal ulico generala Humberta, kjer sem stanoval.

SEINA IN PARIŠKI ZAJTRKI

Ze zdavnaj sem si predstavljal Pariz. Poznal sem Rollandov galski duh in želel sem vdihavati pariški zrak, videti Elizejske poljane, Slavolok zmage in tako dalje. Ze od nekdanj sem se želel sprhajati po prekrokanj noči ob Seini. Poznal sem majhne pariške kavarne z mizami in stoli na ulici. Rad bi požvižgaval za Parižankami kot majhen pobalin. V mislih je tisti Pariz z galskim duhom in Hemingwayevimi kavarnami, z Louvrom

in Seino bdel v meni. Zdaj, ko sem iskal tisto rdečo hišo, kjer naj bi stanoval, sem manj mislil na to.

Stopal sem od ulice do ulice in spraševal: Kje je... kje je. Nihče ni vedel za tisto ulico. Po dveh urah pa sem jo končno le našel. Samo korak od metroja je bila.

Namesto pariških zajtrkov sem v predelani garaži, kjer je gospodinja hranila svoje podnajemnike, zajtrkoval mleko in dva rogljčka in z lažnimi očmi opazoval rogljčke na sosednjih mizah. Prvo srečanje s tistim velikim Parizom, kjer je Seina, male kavarne in Sorbona, je bilo torej neprespano in skoraj lačno.

OAS ALI BB

Pre spal sem dopoldne in v zimskem sončnem popoldnevu sem stopil na pariške ulice. Nasproti vhoda je na drugi strani ulice nekdo s kredno napisal OAS. Nekdo drugi pa je O dvakrat prečrtal. Asfalt je bil mrzel. Za vogalom pa bi me lahko čakala plastična mina ali pa B. B.

Jure Kobal

Robert Kennedy, brat predsednika ZDA in pravosodni minister je povabil na obisk 125 fantov in deklet, kar v svojo pisarno. Ob kamnu jim je minister pripravil nekaj »za pod zob«

globus • globus • globus

POZABLJENI DRŽAVNI PRAZNIK

11. novembra 1918 se je končala prva svetovna vojna. Od takrat proslavljajo v Franciji na ta dan državni praznik. Pred zadnjim državnim praznikom so napravili v francoskih osnovnih šolah majhno anketo o pomenu tega dne. Na neki šoli je od dvajsetih učencev vedel samo eden, zakaj imajo ta dan prosto. Tudi na drugih šolah so bili rezultati porazni. Zato je francosko prosvetno ministrstvo določilo posebni učni načrt, da bi seznanili mlade Francoze s pomenom prve svetovne vojne.

UPORNI IZOBCENEC

V rimskih družabnih krogih se še vedno največ govori o Don Jaime de Moray Aragon, bratu belgijske kraljice Fabrice. Ta človek, ki je v Rimu znan kot pevec in filmski igralec, je pred kratkim izjavil: »Porabil bom ves denar do zadnje pare, ki ga zaslužim pri snemanju filmov, da ne bo prišlo kdaj do tega, da bi morali dvorski sorodniki podedovati kakšno nemoralno prisluzeno dediščino.«

RADOVEDNI MINISTER

Britanski minister za promet je povedal na otvoritvi neke razstave v Londonu zanimive podatke. Dejal je, da je lani preživel 15 dni dopusta v nekem francoskem hotelu kot natak. Minister je pojasnil, da je bil zelo radoveden, kakšna je francoska kuhinja. Bil pa je presenečen, ko je spoznal, da je kuhinja precej nehigijska.

Rekli so...

»Lahko si mislite, kar hočete, toda nimam namena, da bi vtikal svoj nos v mednarodno politiko.«

Bernard Montgomery – britanski feldmaršal

»Prepričan sem, da je bog nevtralen. Najboljši dokaz za to je, da gleda iz nebes in niti s prstom ne migne.«

Nikita Hruščev – predsednik sovjetske vlade

»Zgradili smo svet, ki je dovolj velik za vse, razen za ljudi.«

Arthur Miller – ameriški dramatik

Se vedno v svetu niso prenehali ugibati, s kakšno naglico in skrivnostjo sta bila zamenjana dva vojuna na berlinskem stičnem mostu. V Ameriki že nekaj dni zaporedoma zaslišujejo pilota Powersa, da bi razčistili do kakšnih podatkov so s Powersovim ujetjem prišli na Vzhodu. Dve vojunski aferi sta se končali kar neverjetno za današnji čas – z izpustitvijo obeh obsojenih.

Medtem ko je primer pilota Powersa znan po posledicah, saj je njegova afera minirala pariško konferenco velike četvorke, je primer sovjetskega polkovnika Abela skoraj brez dramatičnih zapletov.

V juniju 1957 so ameriške preiskovalne oblasti sporočile, da jim je padel v roke eden največjih vojunov sovjetske obveščevalne mreže v ZDA. To je bil polkovnik Abel, ki je desetletje dolgo odkrival največje vojaške skrivnosti – vključujoč v to tudi atomsko bombo.

Nevsakdanje je bilo obnašanje tega obveščevalca v preiskavi. Pri povedoval je o vsem drugem – samo o obveščevalni dejavnosti nobene besede. Ko je novinarjem odgovarjal na vprašanja, je običajno omenjal potrebo ameriško-sovjet-

Črno na belem

Zamenjava dveh obsojenih

skega zblizanja, stresal pohvale na račun ameriških hladilnikov in za trjeval, da tudi v Sovjetski zvezi ljudje ne živijo slabo. Njegov položaj ni bil rožnat. Obtožnica mu je očitala vrsto kaznivih dejanj, ki se kaznujejo s smrtno kaznijo. Sodišče ga je spoznalo za krivega v vseh točkah obtožnice. Ker porotniki niso vložili predloga za pomilostitev, so verjeli, da bo obsojen na smrt. Abel v teh težkih trenutkih ni izgubil upanja. Zagovornikom je pripovedoval šale. Ni se branil zoper očitke obtožnice, pa tudi priznaval ni ničesar. Tožilec mu je očital izredno spretno izdajanje vojaških skrivnosti z mikrofili. S svojo neprizadetostjo in smešnim obnašanjem je napravil

vtis, da ni ničesar kriv. Smrtna kazen je sovjetskemu polkovniku ušla le za dlako. Obsojen je bil na trideset let zapore. Njegove besede ob izreku sodbe so bile precej preročke. Pred sodiščem je dejal: »Ne ubijte me. Moj čas bo prišel zelo hitro.« Na ta čas je čakal samo štiri leta.

Primer pilota Powersa je prišel na dan zelo hrupno, a pri Abelu ni nihče na svetu vedel, zakaj gre. Hruščev je pred Vrhovnim sovjetskim izjavil, da so ujeli ameriškega pilota pri vojunskem poletu. Ameriški pilot je s svojim posebnim letalom priletel samo do Sverdlovska. V višini 29.000 metrov ga je zadel raketni izstrelak sovjetske

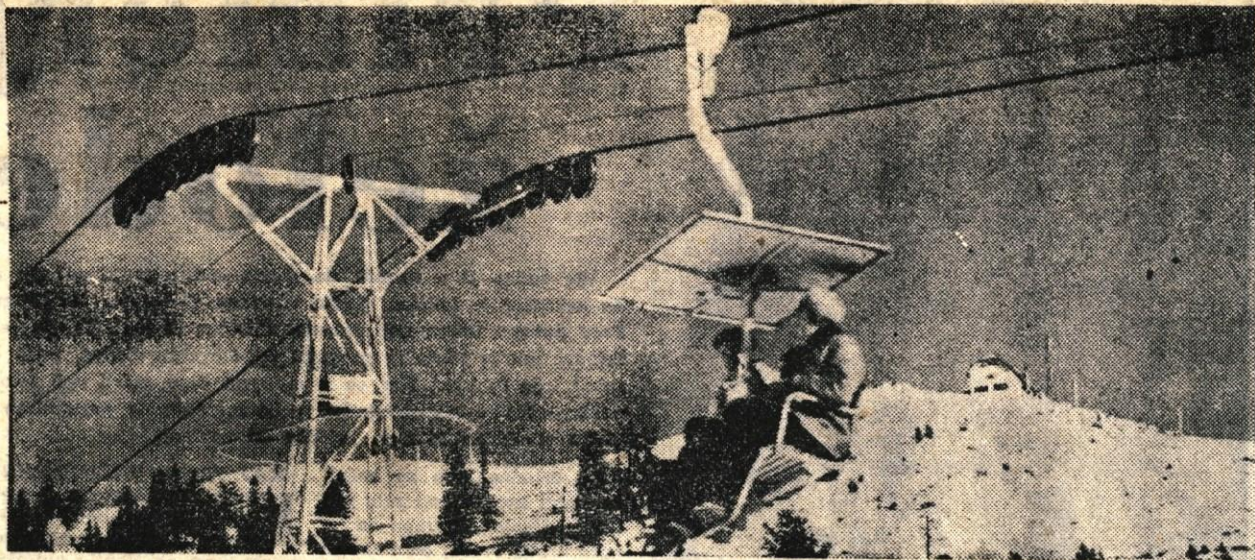
protiletalske enote. Powers je izskočil s padalom.

Za razliko od Abela je Powers priznal, da je bil obveščevalec. – Krivdo je vabil na svoje nadrejene, ki so mu dajali določene naloge. Ameriški pilot je ves čas preiskave mislil samo na to, kako bi si rešil življenje. Dokazov za to je veliko. Ni uporabil posebne naprave, ki bi ga vrgla iz letala, ker bi v tem primeru prišlo do eksplozije; ni uporabil sirupene igle, ki jo je imel pri sebi.

Pred sodiščem v avgustu mesecu 1960 v Moskvi je Powers priznal vse, kar ga je bremenila obtožnica. Ponavljal je samo, da je delal po dobljenih naročilih. Bil je obsojen na deset let zapore, vendar so ga že pred pretekom dveh let izpustili.

Piloti, ki so leteli z letalom U-2, kakršnega je upravljaval Powers, so imenovali prog, po kateri je Powers poletel za »mlečno pot«, ker so menili, da je ta polet zaradi njegovih letalskih izkušenj izven nevarnosti. Powersov oče je pozneje povedal, da je poznal njegov sin eno samo strast – živel je samo za letala.

ZIMA, ZIMA BELA

V R H G O R E S E D E L A . . .

— Naj napišem nekaj o letošnji zimi, so rekli. Obsedel sem sredi teh sončnih in suhih februarjskih dni, ki dišijo po pomladi, sredi ozke bele sobe in si skoval načrt, da pogledam po Gorenjski, kako je s snegom. Pa je bilo tako — da je zima, zima bela vrh gore sedela. Skozi ves teden sem prepotoval dobršen del gorenjskih smučišč in spregovoril z ljudmi na snegu. In tako preprosto je nastala tudi ta reportaža.

DOSLEJ SKORAJ 200.000 POTNIKOV

Pretekli teden je bil »črni dan« na Krvavcu. Ne samo zato, ker je bilo snega tako malo (da bel ne bi mogel biti), ampak tudi zaradi vetrovnega vremena, ki več dni ni dopuščalo vožnje na žičnici. No, v petek sem imel srečo. V dolini je bilo mirno, na zgornji postaji žičnice pa je že kar krepko pihalo. Ta petek, ki sem ga preživel z ljudmi na Krvavcu, je bil eden redkih osamljenih krvavskih dni. Počitnice za šolarje so bile že zdavnaj končane, h koncu pa so šle tudi semestralske počitnice za študente. Tako je bil Krvavec med tednom skoraj prazen. Le nekaj študentov je smučalo v Tihni dolini, medtem ko na Njivicah ni bilo nikogar, saj je veter razpihal še tisti sneg, kar ga je bilo. Sobe v koči, kjer strežejo, so bile mrzle. Opoldne se je nekdo smejal ob ceniku in pripomnil, da se tukaj vse stvari prodajajo po 60 dinarjev. Pod kočo so se spreletavali krokarji in še tisti oblaki, ki so bili zjutraj, so počasi izginili za Kočno in Grintovcem.

Krvavški popoldnevi so vedno zanimivi in prikupni. Se posebno pa taki, ko so vsa smučišča polna sonca. Snega je zdaj malo, niti toliko ne, da bi v Tihni dolini pokrnil vse skale. Fantje so se — kakor vedno — pogovarjali o dekletih. Teh pa ni bilo. V tem popoldnevu je

bilo vse smučišče ena sama družina. Tako se je ob soncu in snegu skovalo prijateljstvo.

Nekaj pred četrto je Janez dejal, da mora poslušati avizo k oddaji »Vsak dan za vas«. Odpeljali smo se k tistim najbolj lenim, ki so poležavali na smučeh ob vznožju hriba in se sončili ter ob tranzistorjih poslušali prikupno muziko. In tako je šel tudi čas za povratek.

Na žičnici sem se srečal z nekim starejšim tovarišem, ki mi je potarjal, da tistega Krvavca, kakršen je bil svoje dni, zdaj ni več. In to je bilo skoraj res. »Odkar je žičnica povezala Krvavec s svetom, pravzaprav ga svetu približala, je to naše prikupno zimsko središče obiskalo blizu 200.000 gostov. Včasih ob sončnih nedeljah jih zvožijo tja in nazaj skoraj poldrug tisoč (rekord je blizu številki 1950). Zdaj ni treba več petih ur ali celo več za nekaj dni smuke. Zjutraj se deš v avtobus v Ljubljani, Kanišku ali Kranju — čez dve uri pa si na snegu.« Tovariš, s katerim sva se vozila z žičnico proti spodnji postaji, pa je nadaljeval: »Seveda pa bo potrebno zdaj končno misliti tudi na vlečnice in sedežnice za smučarje in turiste. Brez njih, vsaj tako mislim, bo Krvavec kmalu postal manj zanimiv. Zdaj, ko gradijo žičnico na Veliko planino in ko tudi Kranjska gora ni več tako daleč, bo potrebno misliti

tudi na to. Ze nekaj let gradijo hotel. Zal, tečejo dela počasi. Kdo je kriv, ne vem. Toda treba bi bilo smotrnejše trošiti sredstva. Denar bi morali hitreje obračati. Če bi bil hotel zgrajen že pred letom, bi že leto dni dajal določena sredstva, ki bi jih potem lahko spet koristno uporabili.« Ko sva se spodaj poslovljala, mi je še dejal:

»Veste, nisem tako star, da bi razmišljal o nekdanjih dneh na Krvavcu. Toda takih silvestrovanj in prvomajskih praznovanj ni bilo nikjer kakor tu. Zdaj se na Krvavcu veliko popije, zlasti poleti. Ljudje tudi ne pazijo preveč. Kar pogledjte Tihno dolino spomladi, ko odleze sneg, polna je konzervnih škotel in odpadkov.«

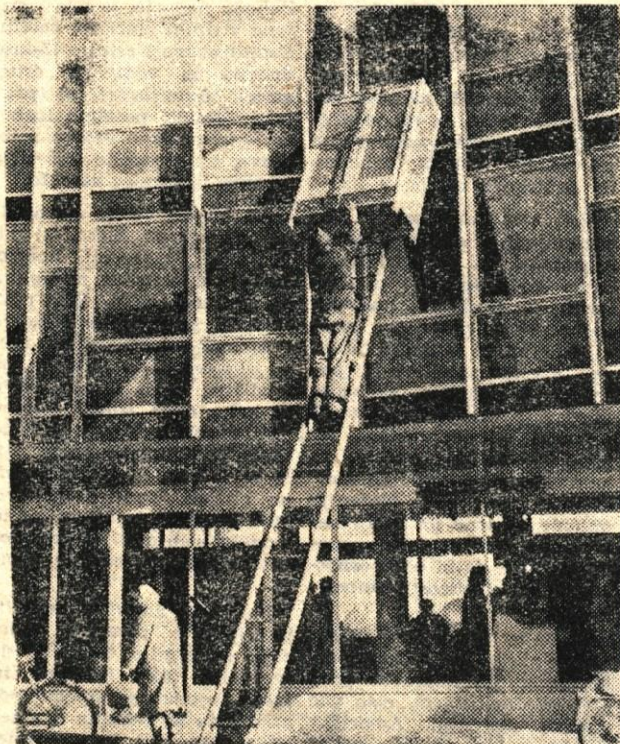
V avtobusu sem srečal znanca, ki mnogo svojih prostih dni prebije na Krvavcu. Pravi, da ni lepše nedelje, kakor tiste na snegu. Zato od novembra pa do maja vsako nedeljo in vse proste dni odhaja na smučišča. Ze čez teden zaskrbljeno pogleduje v nebo in tehta vreme. Bo — ne bo — bo!

KRANJSKOGORSKA NEDELJA

Teden dni pred republiškim prvenstvom, ki se bo začelo danes, je bila Kranjska gora nekoliko zoprno mrzla in vetrovna. Snežne razmere so bile kljub 20 cm snega še kar ugodne. Vse to pa ni motilo številnih obiskovalcev — navdušenih smučarjev in turistov — ki so od vsepovsod z vlaki, avtomobili in avtobusi prišli v Kranjsko goro. To nedeljo se je v Porentovem domu pričel tečaj za trenerje (pod vodstvom Visoke šole za telesno vzgojo). Od Vitranca do Mojčinega doma so trenirali na najbolj nevarnih mestih smuk naši najboljši alpinisti, ki so se pripravljali na znano tekmovanje Kandahar. Skozi ves dan so delale vse štiri žičnice, kar jim je duša dala. Kakor vedno ob nedeljah so bile tudi tokrat ob žičnicah dolge vrste, tako je bilo mnogo takih, ki niso marali čakati. Vrivali so se v vrste. Eden takih je bil tudi tekmovalec ljubljanske Enotnosti. Zaradi njega je žičnica prenehala voziti za nekaj minut, in sicer vse do tlej, dokler ni zapustil sedeža. Toda bil je trmast.

Kljub vetru in mrazu je bila Kranjska gora preteklo nedeljo zelo živa. Tako kakor vsa letošnja sezona. Ni preveč snega, a toliko ga je, da se da smučati.

IGOR JANHAR

Trdimo lahko, da takšna arhitektura ni praktična. Težko bi verjeli, da ga je za to stekleno fasado zopet nekdo pošteno polomil. Ne vemo sicer kaj misli možakar na lestvi, vendar z ulice gledano ta naloga ni preveč lahka. Časopisi so postali hvaležni, da nam tudi arhitekti skrbijo za zanimivost. Sodobno pohištvo sodi v sodobno stanovanje, čeprav ga morajo vleči skozi okno.

Primerjava želodcev

Še vedno je v navadi, da ljudje sodijo svoje počutje po praznih ali polnih želodcih. Za nekatere je želodec merilo »dobrega življenja«, za druge zopet pogoj za dobro voljo. Pred dobrim letom sem spoznal človeka, ki je trdil, da je njegova sreča v želodcu. Ta želodec mu je resda že prerasel vse človeške okvire, toda človek je vedel zakaj živi in zakaj ima želodec. Ker so v zadnjem času začeli naš želodec primerjati na »znanstveni podlagi« tudi s tujimi želodci, ne bo zgrešeno, če napravimo poljudnoznanstveno primerjavo in si ogledamo naše želodce od znotraj.

Za želodce smo se začeli zanimati kot povsod zelo nadržano. Ugotovili smo, da je naša hrana precej enolična in »slabokrvna«. Da bi to izboljšali, bo treba marsikaj spremeniti. Prehrabena industrija rabi za izboljšanje hrane 20 milijard dinarjev. Če hočemo boljšo hrano, moramo preurediti in primerneje opremiti naše kuhinje — posebno v turističnih krajih, kar zahteva nadaljnjih 16 milijard dinarjev. Računi, ki so jih napravili, povedo, da bi se ta vlaganja izplačala.

KAJ PRIDE V ZELODEC?

Primerjanje želodcev se opira na posebne merilne naprave. Če prehrano ocenjujemo po številu kalorij v dnevni obrokih, potem naši želodci ne morejo biti nezadovoljni. Po številu kalorij je Jugoslavija pri vrhu evropske lestvice, kar hkrati pomeni, da imamo precej »polna usta«. Po statističnih podatkih odpade na povprečnega Jugoslavana 3030 kalorij. Ta obremenitev ne bi smela prinašati »ran na želodcu«, če bi bil sestav hrane primeren. Po številu kalorij so za nami prebivalci Avstrije, Francije, Belgije, Italije in Holandije. Glede števila kalorij torej nimamo razloga, da bi bili zaskrbljeni. Podatki kažejo, da porabimo vedno več hrane. Tudi kalorije naraščajo. Leta 1956 je na prebivalca naše države prišlo 2796 kalorij.

Sestav naše prehrane je skrajno neugoden. Jugoslaviji ima po sestavi hrane najslabše mesto. Od vodečega mesta po številu kalorij pridemo na zadnje mesto če ocenjujemo sestav hrane. V tem nasprotju prihaja do izraza slab način prehrane naših ljudi. Na čelu lestvice so ostale razvite države, kjer je odnos med beljakovinami, maščobami in ogljikovimi hidrati boljši. Z drugimi besedami to pomeni, da se hranimo pretežno s hrano, ki je rastlinskega izvora. Posebno velika je pri nas poraba kruha, zaostaja pa precej za povprečjem razvitih držav poraba količin mesa, rib, jajc in mlečnih proizvodov. Povprečni Jugoslovčan porabi na leto 187,7 kilogramov žitaric, Italijan 147,3 kilogramov, Avstrijec 118,7, Francoz 103,6 in Belgijec 103,8 kilogramov. Poraba mesa na glavo prebivalca, ki znaša 27,5 kilogramov, je skoraj dvakrat manjša kot v Avstriji in Nemčiji in skoraj trikrat manjša kot v Franciji. Enako razmerje bi dobili, če bi primerjali potrošnjo mlečnih proizvodov.

SPREMEMBE V PREHRANI

Zdajnja leta se je sestav naše prehrane že znatno spremenil. V zadnjih petih letih se je poraba mesa in rib povečala za 12 odstotkov. Če

vemo, da se je v tem razdobju zmanjšal odstotek izdatkov za prehrano v celotni potrošnji prebivalstva, to še ne pomeni, da se slabo hranimo, saj nam številke povedo, da je poraba hrane vedno večja. V zadnjih letih pa nismo samo povečali količine hrane, temveč je prišlo v kakovosti prehrane do vidnega izboljšanja glede porabe hrane, ki ima živalski izvor. Vsekakor pa z načinom prehrane naših ljudi še ne moremo biti zadovoljni. Znano je, da pomanjkanje beljakovinske hrane neugodno vpliva na zdravstveno odpornost ljudi in je zato naloga, da zmanjšujemo udeležbo ogljikovih hidratov v naši prehrani še vedno aktualna.

V bližnji prihodnosti smemo računati, da bomo z industrijsko pripravo hrane izboljšali in pocenili prehrano ljudi. Industrijsko razvite države se vedno bolj usmerjajo v industrijsko pripravljanje dnevnih obrokov. Znana švedska prehrabena tovarna »Lyons« postavi na trg dnevno 850.000 obrokov hrane, velika švedska tovarna »Finnus« pa oskrbuje s hrano 10 odstotkov prebivalstva švedskih mest. Čeprav je naša prehrabena industrija šele v nastanku, nima zaskrbljenost v tem pogledu nobene podlage. Mnoge naše tovarne so se že usmerile v zahtevnejšo pripravo raznolike hrane. Z načrtom predvidevajo proizvodnjo 30.000 ton pripravljene hrane, kar pomeni približno 800 tisoč obrokov dnevno.

S to primerjavo pridemo do zaključka, da bo prehrabena tržišča odvajala ljudi od starega načina prehrane. Spremenjeni način prehrane pa bo odpravil »suženjstvo v kuhinji«.

Zdravko Tomažej

NOVI RIMSKI MOST

Novi rimski most Flaminia, ki so ga arhitekti zgradili pred osmimi leti, da bi razbremenili promet na 200 let starem antičnem mostu Milvio, je zaprt za ves promet. Most je dotrajal. Proje antičnega mosta Milvio pa promet teče neovirano naprej.

Shell je tretja največja družba na svetu. Dohodki te družbe so večji kot znaša nacionalni dohodek Južnoafriške unije. Pred kratkim se je ta družba odločila, da bo zgradila svoje »mesto v velemestu«. Na obrežju reke Temze bodo zgradili poslovno središče. London bo tako dobil še en nebotačnik. Središče tega poslovnega kotička bo nebotačnik, ki ga vidite na sliki.

Čudeži tehnike

Vohunstvo z neba

Fotografski aparati, ki jih imajo letala in umetni sateliti, imajo tako fantastično precizne oči, da je pred njimi skoraj nemogoče karkoli skriti. Kmalu po prepovedi poletov z izvidniškimi letali U-2 v maju mesecu 1960 je ameriški obrambni minister na nekem posvetovanju v Washingtonu odkril zanimive podatke.

»S tisoči posnetki, ki smo jih posneli z velike višine v poletih nad ozemljem Sovjetske zveze, smo dobili točne podatke o letališčih, letalnih, različnih raketah, skladiščih nuklearnega orožja, tovarnah, ki izdelujejo ta orožja in o oporiščih. Ti podatki — dopolnjeni z ostalim gradivom — nam dajo popoln pregled vojaške moči.«

● JAPONSKI «VOLKSWAGEN»

Znani japonski proizvajalec Kajeta Iotor Ko iz Nagoje namerava pustiti v prodajo ljudsko vozilo, ki bi po načrtih japonskih inženirjev lahko zamenjalo znanega »Volkswagena« na svetovni tržišču. Motor tega avtomobila bo imel okoli 700 kubičnih centimetrov prostornine in bo lahko razvil moč do 35 konjskih sil. Potrošnja goriva bi bila zelo majhna, saj bi japonsko ljudsko vozilo porabilo na 100 km samo 5 litrov bencina. Avtomobil bo po računih stal okoli 1000 dolarjev.

Ta novica je prišla kot strela z jasnega neba, ker so istočasno sporočili, da imajo Sovjeti raketno oporišče jugovzhodno od Stalingrada, kjer so izstrelili svojega prvega Sputnika, in da je največja sovjetska raziskovalna postojanka 120 km vzhodno od Aralskega morja.

Vsi zemeljski sateliti so opremljeni s tako preciznimi kamerami, da je pred njimi težko skriti še tako majhno stvar. S takšnimi posnetki najbrž razpolagata obe strani, ker imata vsaka v zraku več umetnih satelitov. Ti posnetki se skrbno skrivajo, vendar je znano, da največji svetovni sili neprestano izpopolnjujeta in raziskujeta aparate, da bi prišli do čim boljših posnetkov. Največje optične tovarne na svetu neprestano izpopolnjujejo snemalne leče, da bi bili posnetki pri veliki hitrosti čim boljši.

Posnetke s satelitov za sedaj še skrivajo. Toda posnetki, ki so jih napravili pred dobrim desetletjem, niso več nobena skrivnost. Ameriška vojska je lani objavila nekaj slik, ki so jih posneli v letu 1949. Na slikah se vidi igrišče golfa, ljudje s palicami za golf in dve žogi, ki ležita v travi. Posnetek je narejen z višine 15.000 metrov! Razumljivo je, da od takrat tehnika snemanja ni malenkostno napredovala.

Največja kamera, ki jo na Zahodu poznajo, je bila vgrajena v drugi ameriški satelit. Satelit obkroži zemljo 15-krat dnevno in vedno v drugi smeri. Amerikanci so prav tako zgradili posebno kamero — imenovano »lovca satelitov«, ki z zemlje spremlja gibanje umetnega satelita.

Ali hitrost vpliva na ostrino posnetkov? Slike, ki jih imajo v Pentagonu, kažejo, da hitrost bistveno ne vpliva na ostrino slike. Na neki sliki, ki jo je posnelo letalo s hitrostjo 1.700 km na uro, se vidi skupina letalcev na letališču, kako igrajo karte in kako eden izmed pilotov drži v roki pikovega kralja! Slika je bila tako jasna, kot če bi jo posneli iz neposredne bližine. Tudi drugi primeri kažejo, da je iz zraka mogoče napraviti dobre posnetke tudi najmanjših stvari.

Nekateri ameriški sateliti pošiljajo s pomočjo radia slike na zemljo. Te slike sicer niso tako izdelane in jasne, vendar ne smemo pozabiti, da se tehnika iz dneva v dan bolj izpopolnjuje. Vse to veliko stane. Amerikanci so v zadnjih letih uporabili za razvoj kamer in optičnih naprav več kot 300 milijonov dolarjev. V enakem meri smemo sklepati, da Sovjetska zveza ne štedi z denarjem za izpopolnitev svojih snemalnih kamer.

Hamburška katastrofa stoletja

Kralj italijanske popevke

Kranj, 22. februarja — Neurje, ki je ob koncu preteklega in v začetku tega tedna divjalo po Evropi, je dodalo nove črne strani v kroniko letošnjega leta. Nesreče v promogovnikih, železniške, letalske in pomorske nesreče, požari, zemeljski plazovi, potresi in razne druge elementarne nezgode so dale letu 1962 že ob njegovem začetku pečat »leta katastrof«.

Viharji, kakršne ne doživlja vsako stoletje, so zajeli domala vse predele Evrope. V Skandinaviji so jih spremljale nenavadne snežne

Najbolj žalostno sliko, ki je ostala po pustošenju neurja in poplav, je ponedeljkovo zatišje odkrilo v Hamburgu in njegovi okolici. Bilanca

najo, da je pri poplavah zgubilo življenje okoli 500 ljudi, 70 tisoč ljudi pa je ostalo brez svojih domov. Voda se postopoma umika in zapušča za sabo debele plasti blata in uničenje.

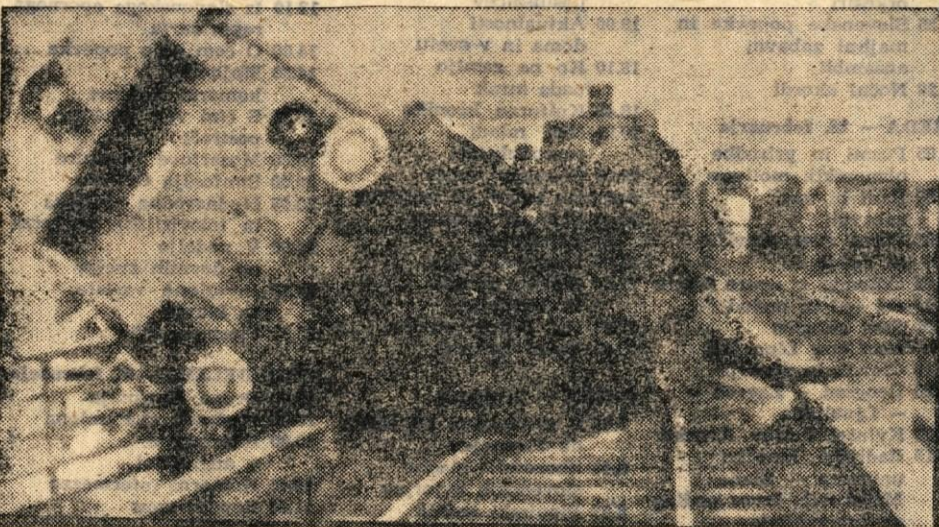
Sodijo, da bi bilo število človeških žrtev znatno manjše, če prebivalci Hamburga ne bi tako zaupali nasipom, ki so jih vsa leta doslej uspešno varovali pred raz-

škega mesta, ki leži ob Labi celih 130 km od morske obale, pretekli petek zvečer mirno odšli spat. Poplave so jih presenetile med spanjem.

Razen gasilcev, policajev in prostovoljcev pomaga pri reševanju ogroženega prebivalstva tudi okoli 10 tisoč vojakov. Nad prebivalstvom, ki je še vedno obkroženo z vodo pa nenehno kroži okoli 200 helikopterjev, ki spuščajo hrano, zdravila, oblačila in pitno vodo, ker so skoraj vsi vodovodi zastrupljeni. Zaradi ogromnega števila poginjenih živali in zaradi mrličev, ki jih še niso uspeli potegniti izpod ruševin, je možnost širjenja epidemij velika. Začeli so z množičnim cepljenjem proti tifusu.

V ponedeljek so s helikopterji in drugimi sredstvi uspeli rešiti 20 tisoč prebivalcev Wilhelmsburga ob izviru Labe, ki je bilo zaradi poplav najbolj prizadeto.

Mešne oblasti v Hamburgu so prepovedale pustne in druge veseljaške prireditve. V kinematografih predvajajo samo resne filme. Napovedujejo zaplembo stanovanj, če neškodovano prebivalstvo ne bo prostovoljno dalo na razpolago strehe ljudem, ki so prizadeti.

Voda je izpodkopala in uničila tudi železniške proge. Tako je razen poplave prišlo tudi do železniških nesreč

nevihte, v Angliji vetrovi, ki so divjali s hitrostjo več sto kilometrov na uro in puščali za sabo več tisoč porušeni in poškodovani hiš, ob obalah Severnega morja so se nezgodam viharjev pridružile še močne poplave, saj so mnogi nasipi pod silo razburkanega morja popustili.

pustošenja sloni le na prvih burkanim morjem. Kljub približnih cenitvah, a je opozorilom so meščani tega kljub temu grozotna. Računovitega nemškega pristani-

Odnosi med ljudmi

Po dnevu, ki ste ga preživeli ob štedilniku, v pralnici, pri šivanju, pri pomivanju posode, ste morda zvečer vzdihnili: »Joj, kako sem utrujena!« Skoraj vsak mož bo, namesto

Ko se odpravljate na večerno prireditev, nikar ne vprašajte: »Ali dobro izgledam?« Lahko ste prepričani, da vam bo mož, ne da bi vas pogledal, odgovoril: »Čudovito, dragica!« — Kmalu nato pa vas bo res pogledal in ugotovil, da mu dekolte ni všeč, da je krilo prekratko ali da vam barva ne pristaja. Nepotrebno bi bilo pojasnjevanje, da je to moderno, ker bi večina

o tem govorili. Vaše pripombe ga bodo užalile in žolčna razprava se prav lahko razširi na vse sorodnike enega in drugega.

Pred prijatelji se je hvallil, da je vozil po avtomobilski cesti s hitrostjo 100 kilometrov na uro. Vi ste s popustljivim nasmehom na ustih pojasnili, da ni bilo čisto tako, saj se »on« zelo boji prometne milice. To je bilo pravzaprav res,

MESTO NA SEVERNEM TEČAJU

Načrti polarnega mesta so izdelali strokovnjaki Lenin-grajske Akademije gradbeništva in arhitekture. — Na Arktiki bodo zgradili mesto, v katerem temperatura zraka ne bo nikoli nižja od 10 stopinj Celzija. Mesto bo imelo v bližnji prihodnosti 10 do 12 tisoč prebivalcev. Zgrajeno bo na posebni podlagi 1 meter nad večnim ledom. Ulice in celotno mesto bo pokrito s plastičnimi masami in steklom. Pod ogromnimi kupolami bo srelišče mesta s parki, športnim stadionom, bolnišnico in raznimi drugimi kulturnimi ustanovami.

ŠVICARSKO LADJEVJE

Na koncu leta 1961 je imelo švicarsko ladjevje 10 ladij za prekoceanske prevoze. Znana je, da je Švica začela svoje švicarsko ladjevje graditi šele v zadnjih letih. Švica ima zelo moderne ladje, skupaj 260 tisoč ton nosilnosti. V posadkah so večinoma Švicarji sami.

En sam navaden stavek

da bi vas sočutno pogledal in zamrmral: »Rad bi, da bi ti lahko nudil lahko življenje,« začel naštevati naporene naloge svojega poklica in obveznosti v zakonu, zaradi katerih se nikoli ne more razvedriti in poveseliti. Vi se boste verjetno razjezili in planili v jok. To bi bil primer, kako čisto navaden stavek lahko povzroči prepir. Po mnenju mož je še precej drugih tako nevarnih situacij, v katerih li bilo bolje molčati. Izbrali smo le nekaj stavkov in pripomb, ki jih žene — nič hudega sluteč — izrečejo, a so lahko povod za žalitve in prepire.

Šnož rada, da bi se moda prilagodila njihovemu merilu. Z eno besedo — pokvaril vam bo večer, ker boste stalno mislili na njegove pripombe. Rajši ne zahtevajte komplimentov od mož: 70 odstotkov mož tega sploh ne zna. Kadar kaj odobravajo, navadno molčijo.

Slučajno se je spril s svojo mamo. Pripomnil je: »Mama je postala nemogoča.« Tedaj raje nikar ne nadaljujte: »To že dolgo vem. Sedaj vsaj lahko razumem, kako mi je z njo.« Povedal je svoje mnenje, samo ne zato, da bi tudi vi

vendar ni bilo prav, da ste mu to oporekali pred drugimi. Če bo v družbi pripombe »preslišal«, je bolje, da se pozneje ne vračate več na to temo.

Pozabil je na neko vaše naročilo, ki je bilo za vas zelo pomembno. Verjetno se ne boste mogli premagati, da ne bi s precej povišanim glasom rekli: »Samo enkrat sem te nečesa prosila, pa še to nisi mogel narediti!« Mogoče bi vam po pravici odvrnil, da nosi v glavi še veliko važnejših stvari, kot je vaše naročilo, a vi hočete biti vedno na prvem mestu, ker ste sebični.

Milva je pripeljala do druge nagrade pesem »Tango italiano«.

»Adio, adio« dobil več glasov kot Milva-Bruni. Modugno je tako postal nedosežni »kralj« San Rema, saj v svoji zbirki hrani kar tri zmage. Na festivalu je zmagal že leta 1958 s popevko »Volare...« in leto pozneje s popevko »Piove«.

Italija je skoraj enoglasno razen treh mest Bologne, Milana in Turina glasovala za Modugnovo popevko. Toda Milva ni odšla iz San Rema poražena. Njena zasluga je, da je »Tango italiano« dobil drugo nagrado. V treh mestih Bologni, Milanu in Turinu je dobila Milva največ glasov.

Po uradni razglasitvi je Modugnova popevka »Adio, adio« dobila 1.496.411 glasov, druga je »Tango italiano« z 1.255.805 glasovi, sledijo pa »Gondoli, gondola« 295.049 glasov. Quando...quando...quando... 224.686 glasov, »Stanotte al Luna Park« 208.573 glasov in »Lui andava a cavallo« 194.990 glasov.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

SOBOTA — 24. februarja
 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
 8.35 Od polke do sambe
 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
 9.25 Glasbeni izlet v minule čase
 10.15 Od tod in ondod
 11.00 Klavir v ritmu
 11.15 Angleščina za mladino
 11.30 Cajkovski in Soštakovič
 12.05 Slovenske narodne poje Branka Stigar
 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Mirko Petermel: Kako kaže prodaja klavne in plemenske živine
 12.25 Melodije ob 12.25
 13.30 Igra Pihalni orkester JLA
 13.45 Orglice, kitarra in citre
 14.00 Ob opernih premierah v slovenskem opernem gledališču
 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
 15.20 Napotki za turiste
 15.25 Naši stari mojstri
 15.40 Planinski oktet iz Maribora
 16.00 Vsak dan za vas
 17.05 Gremo v kino
 17.50 Ansambel
 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
 18.10 Telega ne slišite vsak dan
 18.45 Radijska univerza
 19.05 Od plesišča do plesišča
 20.00 Koncert zbor in orkestra RTV Zagreb
 23.05 Plesni orkester RTV Ljubljana
 23.20 Za ljubitelje zabavnih zvokov

TOREK — 27. februarja
 8.05 Mladinski mešani zbor gimnazije iz Celja
 8.25 Divertimento, Fantazija, Suita
 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
 9.25 Zvočni kaleidoskop
 10.15 Izberite melodijo tedna
 11.00 Zaključni prizor iz opere Dalibor
 11.15 Napredujte v angleščini
 11.30 Klavirski kvintet opus 5
 12.05 Vaški kvintet z Reziko in Sonjo
 12.15 Kmetijski nasveti: Ing. Nace Lovšir: Tejsko delo pri osemenjenju krav v ljubljanskem okraju
 12.25 Melodije ob 12.25
 13.30 Partizanske pesmi poje Mariborski komorni zbor
 13.50 Lepe melodije z zabavnim orkestrom Mantovani
 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
 15.15 Trikrat pet
 15.30 Nedeljsko popoldne ob zabavnih melodijah

NEDELJA — 25. februarja
 6.20 Napotki za turiste
 7.15 Vedri zvoki
 8.00 Mladinska radijska igra
 8.50 Iz albuma skladb za otroke
 9.05 Zabavno glasbo v novi teden
 9.45 »Ciproš« in še dve šivčevi skladbi
 10.00 Se pomnite tvariši...
 10.30 Pisani glasbeni dopoldan
 11.30 Uglasha skupina znanstvenikov — reportaža
 11.50 Mandoline in godala
 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
 13.30 Za našo vas
 14.00 Slovenske narodne Janka Ravnika in Josipa Pavčiča
 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
 15.15 Trikrat pet
 15.30 Nedeljsko popoldne ob zabavnih melodijah

16.00 Humoreska tega tedna
 16.20 Prizori iz velikih oper
 17.05 Orgle in orglice
 17.15 Radijska igra
 18.00 F. Chopin
 18.15 Vesela godala
 18.30 Sportno popoldne
 19.05 Nedeljska panorama
 20.00 Izberite melodijo tedna
 20.45 Zabavni zvoki
 21.00 Iz zabavne geografije Evrope
 22.15 Evropski All-Star Band 1961
 23.05 Plesna glasba

PONEDELJEK — 26. februarja
 8.05 Suita za godalni kvartet
 8.40 Pihalni orkester LM
 8.55 Za mlade radovedneže
 9.25 Dve simfonični pesnitvi
 10.15 Od tod in ondod
 11.00 Pesmi znanih narodov poje Slovenski oktet
 11.15 Naš podlistek
 11.35 Popularne operne medigre
 12.05 Pozdrav iz Makedonije
 12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. Tanja Hliš: Ek loški in ekonomski pogoji za proizvodnjo orehov
 12.25 Melodije ob 12.25
 13.30 Crnske duhovne pesmi in Gershwin
 13.55 Klavir in hammond orgle
 14.10 Vrag na vasi, baletna suita
 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
 15.20 Zvočna mavrica
 15.40 Literarni sprehod
 16.00 Vsak dan za vas
 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe
 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
 18.10 Telega ne slišite vsak dan
 18.45 Radijska univerza
 19.05 Od plesišča do plesišča
 20.00 Koncert zbor in orkestra RTV Zagreb
 23.05 Plesni orkester RTV Ljubljana
 23.20 Za ljubitelje zabavnih zvokov

TOREK — 27. februarja
 8.05 Mladinski mešani zbor gimnazije iz Celja
 8.25 Divertimento, Fantazija, Suita
 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
 9.25 Zvočni kaleidoskop
 10.15 Izberite melodijo tedna
 11.00 Zaključni prizor iz opere Dalibor
 11.15 Napredujte v angleščini
 11.30 Klavirski kvintet opus 5
 12.05 Vaški kvintet z Reziko in Sonjo
 12.15 Kmetijski nasveti: Ing. Nace Lovšir: Tejsko delo pri osemenjenju krav v ljubljanskem okraju
 12.25 Melodije ob 12.25
 13.30 Partizanske pesmi poje Mariborski komorni zbor
 13.50 Lepe melodije z zabavnim orkestrom Mantovani
 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
 15.15 Trikrat pet
 15.30 Nedeljsko popoldne ob zabavnih melodijah

15.20 Tri pesmi Borisa Kovačiča
 15.30 V terek nasvidenje
 16.00 Vsak dan za vas
 17.05 Dirigira Lovro Matačić
 17.50 Zabavni zbor Sergeja Rajnisa
 18.00 Aktualnosti doma in po svetu
 18.10 Koticček za mlade ljubitelje glasbe
 18.45 S knjižnega trga
 19.05 Enoroki pianist Siegfried Rapp v Ljubljani
 20.00 Poje zbor Donskih kozakov
 20.30 Radijska igra
 21.07 Koncertni rondo v Es-duru
 21.12 Veliki zabavni orkestri
 21.25 Slovenske popevke in majhni zabavni ansambli
 23.20 Nočni akordi

SREDA — 28. februarja
 8.05 Pesmi in priredbe obmorskih motivov
 8.20 Radi bi vas zabavali
 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb
 9.25 Odlomki iz opere Maria
 10.15 Od tod in ondod
 11.00 Štiri skladbe Marijana Lipovška
 11.15 Clovek in zdravje
 11.25 Beograd — Zagreb — Ljubljana
 12.05 Kvintet bratav Avsenik
 12.15 Radijska kmečka univerza — Stane Mateković: Izvor podlag za proizvodnjo cepčljn
 12.25 Melodije ob 12.25
 13.50 Dalmatinske narodne pesmi
 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
 14.35 Simfonični intermezzo
 15.20 Iz beležnice skladatelja Zvonimirja Cigliča
 16.00 Vsak dan za vas
 17.05 Soferjem na pot
 17.50 Glasbena medigra
 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
 18.10 Igrajo vam veliki zabavni orkestri
 18.45 Ljudski parlament
 19.00 Obvestila
 19.05 Dve skladbi Georgesa Bizeta
 19.30 Radijski dnevnik Poljska, sovjetska in češka zabavna glasba
 20.30 Štiri sto let klavirske glasbe — 15. oddaja
 21.00 Igramo za vas
 22.15 Po svetu jazza
 22.45 Godala v noči
 22.50 Literarni nohturno
 23.05 Plesni zvoki in popevke

CETRTEK — 1. marca
 8.05 Lahak operni spored
 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
 9.25 V ritmu cha cha
 9.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje
 10.15 Od tod in ondod
 11.00 Sonata za violino in godala

11.15 Ruski tečaj za začetnike
 11.30 Od Morave do Vardarja
 12.05 Ansambel Srečka Dražila
 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Nekaj novjših lončnic
 12.25 Melodije ob 12.25
 13.30 Pisani zvoki z Dravskega polja
 13.50 Od klavirja do velikega plesnega orkestra
 14.10 Bela Bartok in Zoltan Kodaly
 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
 15.20 V valčkovem ritmu
 15.30 Turistična oddaja
 16.00 Vsak dan za vas
 17.05 Koncert po željah poslušalcev
 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
 18.10 Ko na zemljo pada mrak
 18.45 Kulturna kronika
 19.05 Naši mladi reproduktivci
 20.00 Cetrikov večer domačih pesmi in napevov
 20.45 Zabavni orkester Raphaela
 21.00 Literarni večer
 21.40 Dvajset minut Brahmsa
 22.15 Naš skupni studio
 23.05 Nočni koncert

PETEK — 2. marca
 8.05 S popevkami od Urala do Pirenejev
 8.40 Zborovske sladbe slovenskih avtorjev
 8.55 Pionirski tednik
 9.25 Koticček za mlade ljubitelje glasbe
 10.15 Od tod in ondod
 11.00 Štiri skladbe za violino in klavir
 11.15 Naš podlistek iz opere Kostana
 11.35 Simfonični triptihon iz opere Kostana
 12.05 Pojo »Fantje na vasi«
 12.25 Melodije ob 12.25
 12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. Pavle Leban: Organizacija praktičnega pouka na Srednji kmetijski šoli v Mariboru
 13.30 Poje Mario Lanza
 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
 14.35 Godala in zabavni zbori
 15.20 Današnja in nekdanja hrvatska glasba
 15.45 Jezikovni pogovori
 16.00 Vsak dan za vas
 17.05 Portreti iz italijanske glasbe
 17.48 Simfonietta
 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
 18.10 Jettejeva prisega
 18.35 Valček iz baleta Labodje jezero
 18.45 Iz naših kolektivov
 19.05 Kapelnik
 20.00 Zabavni orkester Roberto Rossi
 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled
 20.30 Glasbena medigra
 20.35 Spoznavajmo svet in domovino
 21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
 21.45 Jazz ob 21.45

22.15 Oddaja o morju in pomorskih in viorolo
 23.05 Trio za violino, vijo in violončelo
 23.28 Kvartet v C-duru
 23.50 Melodije za lahko noč

Drugi program

SOBOTA — 24. februarja
 19.00 Werner Müller s svojim orkestrom
 20.00 Večer z Jascho Heifetzem
 20.45 Zabavne melodije
 21.15 Jazz na koncertnem odru
 22.15 Sobotni ples

NEDELJA — 25. februarja
 12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
 13.10 Iz slovenskega opernega repertoarja
 14.00 O čem poje popevka...
 14.30 Majhen komorni koncert
 15.15 S čim vam smemo postreči
 19.00 Mozartove uverture
 20.00 Simfonija Orienta
 20.45 Mednarodna radijska in televizijska univerza
 21.00 V nedeljo večer ob devetih zvečer
 22.15 Invezične variata za klavir
 22.35 Plesna glasba

PONEDELJEK — 26. februarja
 19.00 Druga simfonija
 20.00 Iz časov charlestona
 20.30 Napredujte v angleščini
 20.45 Komorni intermezzo
 21.00 Rendez-vous z glasbo

TOREK — 27. februarja
 19.00 Od plesišča do plesišča
 20.00 Vokalni kvartet Saltire Singers
 20.30 Majhen koncert lahke glasbe
 21.00 Concerto piccolo za fagot
 21.12 Pevci Lola Novakovič, Stane Mancini in Jelka Cvetežar
 21.30 Mednarodna radijska univerza
 21.45 Jazz ob 21.45

SREDA — 28. februarja
 19.00 Angleščina za mladino
 19.15 Kvintet
 20.00 Jožeta Kampača
 20.00 Nekaj arij in ansamblov iz Rossinijevega Seviljskega brivca
 20.30 Ruski tečaj za začetnike
 20.45 Spominu Fredericka Deliusa
 21.30 Popevke in plesni ritmi

CETRTEK — 1. marca
 19.00 Radi bi vas zabavali
 20.00 Manon, opera

PETEK — 2. marca
 19.00 Zapišite narek
 19.15 Pevka Marjana Deržaj
 20.00 Z lanskega festivala na Dunaju
 20.45 Za mlade plesalce
 21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
 21.45 Jazz ob 21.45

Televizija

SOBOTA — 24. februarja
 18.00 Koncert glasbene mladine Hrvatske
 19.00 TV pošta
 19.15 Panorama
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Propagandna oddaja
 20.30 Na tajnem kanalu — humoristična oddaja
 21.05 Glasbena revija
 22.15 Veliki nemi filmi
 22.15 Serijski film
 22.45 TV dnevnik II.

NEDELJA, 25. februarja
 10.00 Oddaja za kmetovalce
 10.30 Veter — serijski film
 16.30 Prenos športnega dogodka
 18.00 V nedeljo popoldne
 18.45 Prenos športnega dogodka
 20.00 Sedem dni
 20.45 Glasba in moda
 21.45 Izziv francoski celovečerni film

PONEDELJEK, 26. II.
 18.00 Veter — serijski film
 18.30 Znanost in tehnika
 19.00 Pregled
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Tedenski športni pregled
 20.30 Celovečerni film
 22.00 Planet zemlja
 22.30 TV dnevnik II.

TOREK, 27. februarja
 20.55 Zabavna reklamna oddaja
 21.05 Praznik ljubezni in smrti — ameriški film

SREDA, 28. februarja
 18.00 Mali vrtiljak
 18.40 Zbiralec metuljev
 19.05 S poti po Grčiji
 19.00 Jim iz džungle
 19.30 TV obzornik
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Propagandna oddaja
 20.30 TV magazin
 21.30 Loto
 22.30 TV dnevnik II.

CETRTEK, 1. marca
 10.00 TV v šoli
 18.00 Dobrodošli
 18.45 Otroški film
 19.00 Cas, ljudje in dogodki
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Kratki film
 20.30 Iz kraja v kraj
 21.40 Spomini dr. Milana Bartoša
 22.10 Koncert pihalnega kvinteta RTV Ljubljana
 22.10 Veliki nemi filmi
 22.45 TV dnevnik II.

PETEK, 2. marca
 18.30 Magazin vsakdanjih skrbi
 19.00 S kamerom po Afriki
 19.00 Tajni dnevnik dr. Hudsona
 19.30 Slike in skulpture
 20.00 TV dnevnik
 20.20 S TV po svetu, Alžir
 20.30 Spoznavajmo svet in domovino
 20.20 Don Kihot — reprodukcija
 22.30 TV dnevnik II.

Kino

SOBOTA — 24. februarja
 »Center« — francoski barvni zabavni CS film BABETTE GRE V VOJSKO ob 16., 18. in 20. uri, v glavni vlogi Brigitte Bardot in Jacques Charrier, premiera amer. barv. glasb. CS filma SERENADA VELIKE LJUBEZNI (COME PRIMA) ob 19. uri, igra in poje Mario Lanza

SREDA — 28. februarja
 »Center« — amer. barv. glasbeni CS film SERENADA VELIKE LJUBEZNI (COME PRIMA) ob 16., 18. in 20. uri, igra in poje Mario Lanza
 »Storžič« — španski barv. film PRODAJALKA VIJOLIC ob 10., 16., 18. in 20. uri
 »Svoboda« — amer. barv. glasbeni CS film SERENADA VELIKE LJUBEZNI (COME PRIMA) ob 19. uri, igra in poje Mario Lanza

NEDELJA, 25. februarja
 10.00 Oddaja za kmetovalce
 10.30 Veter — serijski film
 16.30 Prenos športnega dogodka
 18.00 V nedeljo popoldne
 18.45 Prenos športnega dogodka
 20.00 Sedem dni
 20.45 Glasba in moda
 21.45 Izziv francoski celovečerni film

PONEDELJEK, 26. II.
 18.00 Veter — serijski film
 18.30 Znanost in tehnika
 19.00 Pregled
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Tedenski športni pregled
 20.30 Celovečerni film
 22.00 Planet zemlja
 22.30 TV dnevnik II.

TOREK, 27. februarja
 20.55 Zabavna reklamna oddaja
 21.05 Praznik ljubezni in smrti — ameriški film

SREDA, 28. februarja
 18.00 Mali vrtiljak
 18.40 Zbiralec metuljev
 19.05 S poti po Grčiji
 19.00 Jim iz džungle
 19.30 TV obzornik
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Propagandna oddaja
 20.30 TV magazin
 21.30 Loto
 22.30 TV dnevnik II.

CETRTEK, 1. marca
 10.00 TV v šoli
 18.00 Dobrodošli
 18.45 Otroški film
 19.00 Cas, ljudje in dogodki
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Kratki film
 20.30 Iz kraja v kraj
 21.40 Spomini dr. Milana Bartoša
 22.10 Koncert pihalnega kvinteta RTV Ljubljana
 22.10 Veliki nemi filmi
 22.45 TV dnevnik II.

PETEK, 2. marca
 18.30 Magazin vsakdanjih skrbi
 19.00 S kamerom po Afriki
 19.00 Tajni dnevnik dr. Hudsona
 19.30 Slike in skulpture
 20.00 TV dnevnik
 20.20 S TV po svetu, Alžir
 20.30 Spoznavajmo svet in domovino
 20.20 Don Kihot — reprodukcija
 22.30 TV dnevnik II.

Svoboda» — amer. barv. glasbeni CS film SERENADA VELIKE LJUBEZNI (COME PRIMA) ob 19. uri, igra in poje Mario Lanza

SREDA — 28. februarja
 »Center« — amer. barv. glasbeni CS film SERENADA VELIKE LJUBEZNI (COME PRIMA) ob 16., 18. in 20. uri, igra in poje Mario Lanza
 »Storžič« — španski barv. film PRODAJALKA VIJOLIC ob 10., 16., 18. in 20. uri
 »Svoboda« — amer. barv. glasbeni CS film SERENADA VELIKE LJUBEZNI (COME PRIMA) ob 19. uri, igra in poje Mario Lanza

NEDELJA, 25. februarja
 10.00 Oddaja za kmetovalce
 10.30 Veter — serijski film
 16.30 Prenos športnega dogodka
 18.00 V nedeljo popoldne
 18.45 Prenos športnega dogodka
 20.00 Sedem dni
 20.45 Glasba in moda
 21.45 Izziv francoski celovečerni film

PONEDELJEK, 26. II.
 18.00 Veter — serijski film
 18.30 Znanost in tehnika
 19.00 Pregled
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Tedenski športni pregled
 20.30 Celovečerni film
 22.00 Planet zemlja
 22.30 TV dnevnik II.

TOREK, 27. februarja
 20.55 Zabavna reklamna oddaja
 21.05 Praznik ljubezni in smrti — ameriški film

SREDA, 28. februarja
 18.00 Mali vrtiljak
 18.40 Zbiralec metuljev
 19.05 S poti po Grčiji
 19.00 Jim iz džungle
 19.30 TV obzornik
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Propagandna oddaja
 20.30 TV magazin
 21.30 Loto
 22.30 TV dnevnik II.

CETRTEK, 1. marca
 10.00 TV v šoli
 18.00 Dobrodošli
 18.45 Otroški film
 19.00 Cas, ljudje in dogodki
 20.00 TV dnevnik
 20.20 Kratki film
 20.30 Iz kraja v kraj
 21.40 Spomini dr. Milana Bartoša
 22.10 Koncert pihalnega kvinteta RTV Ljubljana
 22.10 Veliki nemi filmi
 22.45 TV dnevnik II.

PETEK, 2. marca
 18.30 Magazin vsakdanjih skrbi
 19.00 S kamerom po Afriki
 19.00 Tajni dnevnik dr. Hudsona
 19.30 Slike in skulpture
 20.00 TV dnevnik
 20.20 S TV po svetu, Alžir
 20.30 Spoznavajmo svet in domovino
 20.20 Don Kihot — reprodukcija
 22.30 TV dnevnik II.

Kranjska gora
 24. do 25. februarja angl. amer. film PODAJ ROKO HUDIČU
 27. februarja nemški film RDECI KROG

Kropa
 24. februarja ameriški CS film KRALJ IN JAZ ob 20 uri
 25. februarja ameriški larvni CS film ZAKON PRERISJE ob 15 in 19.30 uri
 1. marca angleški barvni film MED LOVCI NA CLOVESKE GLAVE ob 19.30 uri

Ljubno
 24. februarja ameriški barvni CS film ALEKSANDER VELIKI ob 19.30 uri
 25. februarja ameriški barvni CS film ALEKSANDER VELIKI ob 16 uri

Škofja Loka »SORA«
 24. februarja italij. film KARTAGINA V PLAMENIH ob 18 in 20 uri
 25. februarja italij. film KARTAGINA V PLAMENIH ob 9.30, 17. in 20. uri
 27. februarja jugoslovanski film NASILJE NA TRGU ob 20 uri
 28. februarja jugoslovanski film NASILJE NA TRGU ob 18. in 20. uri

Radovljica
 24. februarja francoski barvni CS film VITEZ GRBAVE ob 20 uri
 25. februarja francoski barvni CS film VITEZ GRBAVE ob 16 in 20 uri
 25. februarja madžarski barvni film LEILA IN GABOR ob 18 uri in matineja ob 10 uri
 27. februarja češki film VISJI PRINCIP ob 20 uri
 28. februarja češki film VISJI PRINCIP ob 18 in 20 uri

Jesenice »RADIO«
 24. do 26. februarja italij. barvni CS film DAVID IN GOLJAT
 27. do 28. februarja nemški film TUJA ZENA
 1. do 2. marca italijanski film SMRTONOSNI UDA-REC
 24. do 25. februarja nemški film RDECI KROG
 26. do 28. februarja italijanski barvni CS film DAVID IN GOLJAT
 1. do 2. marca nemški film TUJA ZENA

Jesenice »PLAVZ«
 24. do 25. februarja nemški film RDECI KROG
 26. do 28. februarja italijanski barvni CS film DAVID IN GOLJAT
 1. do 2. marca nemški film TUJA ZENA

Zirovnica
 24. februarja ameriški barvni film TOM KOT ROBINZON
 25. februarja francoski VV film VRELI ASFALT
 28. februarja nemški film RDECI KROG

Dovje-Mojstrana
 24. februarja francoski VV film VRELI ASFALT
 25. februarja ameriški barvni film TOM KOT ROBINZON
 1. marca italij. barvni CS film DAVID IN GOLJAT

Koroška Bela
 24. februarja jugoslovanski film POLETJE JE KRIVO ZA VSE
 25. februarja nemški film TUJA ZENA
 26. februarja nemški film RDECI KROG

25. februarja — nedelja — Dom na Jezerskem — še 12 prostih ležišč. Na razpolago je še nekaj prostih mest za pustovanje — 3. marca. Privatnih turističnih sob je na Jezerskem še 39.

Dom na Krvavcu — V Domu je prostih še 50 ležišč, snega pa je na Krvavcu 30 cm.

Jezersko — Jutri bodo na Jezerskem sankaske tekme in Vrbanov smuk.

SKOFJA LOKA:
 Trebija — Dom pod planino — Prostih je še 35 ležišč, v privatnih sobah pa še 8 ležišč.
 Ostala gostišča in planinske postojanke nam niso poslale poročil.

BOHINJ:
 Hotel Zlatorog — Prostih še 100 ležišč.
 Hotel Pod voglom — Do 5. marca vse zasedeno.
 Hotel Jezero — Prostih 46 ležišč.
 Mladinski dom — Od 25. februarja naprej prostih 56 ležišč.
 Dom na Komni — Prostih je 40 ležišč.
 Crna prst v Bohinjski Bistrici — Prostih 7 ležišč.
 Privatne sobe v Bohinju — Prostih še 47 ležišč.
 KRANJSKA GORA:
 V privatnih turističnih sobah je trenutno prostih 97 ležišč.
 Hotel Erika — 35 prostih ležišč.
 Hotel Razor — 18 prostih ležišč.
 Hotel Vitrane — Do 14. marca vse zasedeno.
 Dom v Planici — Prostih še 50 ležišč.
 Motel Kranjska gora — Prostih še 50 ležišč.
 Gostilna Jožica v Gozd-Martuljku — Prostih je še 17 ležišč.
 Tičarjev dom na Vršču — Prostih je 18 ležišč.
 Iz Kranjske gore so ceste v vse smeri prevozne, razen ceste na Vršču. Sedežnica in vse tri vlečnice obratujejo dnevno od 8. do 17. ure.

UMETNO DRSANJE:
 Jesenice — Drevi ob 19. uri in jutri ob 9. uri dopoldne bo na umetnem drsalnici pod Mežaklo velika drsalna revija, na kateri bodo nastopili umetni drsalci iz Ljubljane in Jesenic.

TRZIC:
 V privatnih sobah je prostih še 12 ležišč.
 »Pri pošti« — Prostih je še 15 ležišč.
 V Podlublju pri Marti Anketovi — Prostih je še 10 ležišč.
 Planinski dom pod Storžičem — Prostih je še 70 ležišč. Snega je 35 centimetrov.
 Planinski dom na Kofcrah — Prostih je še 30 ležišč. Snega je okoli 50 cm.

Športne prireditve

SANKANJE:
 Jesenice — Na znani sanjski progi pri Savskih jamah bo jutri okrajno sindikalno prvenstvo v sankanju.

KOSARKA:
 Jesenice — Tu bo nadaljevanje zimske lige v košarki za mladinke.
 Kranj — V okviru zimske košarkarske lige se bodo v Kranju pomerile najboljše gorenjske pionirske ekipe.

KEGLJANJE:
 Kranj — Na štiristeznem kegljišču Triglava v Kranju bo drevi tekmovalje v republiški ženski kegljaški ligi. Jutri pa bo na istem kegljišču izvedel svoje prvenstvo v kegljanju Elektro Kranj.

SMUCANJE:
 Kranjska gora — Danes in jutri bo na pobočjih Vitranca slovensko prvenstvo za žlane in članice v alpskih disciplinah. Danes bo na sporedu smuk, jutri pa slalom.
 Škofja Loka — Srčarski klub iz Škofje Loke bo jutri izvedel na Starem vrhu nad Škofjo Loko meddruštvene tekme v veleslalomu za pokal tovarne klobukov »Sešir«.

Gledališče

GLEDALISCE
 »TONE CUFAR«
 Jesenice
 24. februarja — SOBOTA — ob 19.30 uri L. Steven: ZAKONSKI VRTILJAK premiera

25. februarja — NEDELJA
 ob 15. uri K. Brenkova: NAJLEPSA ROZA, pravljica v 5 slikah, ob 19.30 uri L. Steven: ZAKONSKI VRTILJAK — komedija

GLEDALISKA SEKCIJA
 DPD SVOBODA
 v Škofji Loki
 24. februarja — Sobota — ob 20. uri Agatha Christie: MISOLOVKA — premiera, režija: Janko Krek

Turistični informator

KRANJ:
 Hotel Evropa — Prostih je še 10 ležišč.
 Na pustno soboto in pustni torek veselo pustovanje. Rezervacije v recepciji po 300 dinarjev za osebo.

dom družina moda

NEKAJ O BANANI

Zelo star lepotni nasvet

Niti najmanj zastarel nasvet, mogoče je zelo star, pa nič ne de. Da je mleko odlično lepotilno sredstvo, so vedele ženske vseh časov. Rimljanke so se kopale v mleku, srednjeveške lepotice so dodajale mleku razne dišave. Posebno je bilo znano mleko oslic in kasneje kozje mleko. No, mlečne kopeli si sedaj ne moremo omisliti, nekaj kapljic pa si prav gotovo lahko privoščite. Če vam najmlajši sladkosnednež pobira smetano z mleka z vašim dovoljenjem ali pa brez dovoljenja, za nekaj časa naredite zaporo. Če je vaša koža suha in so se pojavile prve gubice, bo sladka smetana najcenejše in zelo učinkovito sredstvo, ki ga lahko brez škode uporabljamo. Vendar ne smete prekinjati kure, ko ste se enkrat odločili zanjo; ko se bo koža izboljšala in se bodo gubice izgledile, lahko uporabljate smetano na nekaj dni, sprva pa

vedno vsak dan. Obraz lahko masirate s prsti, ko ste nanešle na obraz sladko smetano ali presno maslo. Posebno pazljivo masirajte kožo okrog oči, da se ne bo preveč raztegnila in spremenila v novo pajčevinasto mrežo gubic. Z lahimi udarci vtirajte ma-

ščobo v kožo. Nato obraz obrišite z vato in pljuskajte z mlačno vodo.

Zjutraj, brž ko vstanete, popijte kozarec mleka, in sicer počasi in v majhnih požirkih. Kislo mleko pa uredi prebavo, če ga uživamo za zajtrk.

Gospodinjska posvetovalnica

V naše trgovine iz dneva v dan prihajajo novi predmeti in neredko se nam zdi, da z zamišljeno stojimo pred izlozbo, ogledujemo katerega izmed razstavljenih predmetov in se ne moremo domisliti, čemu bi nam pravzaprav služil. Se slabše se nam godi pri tekstilu, saj velikokrat ne vemo, kako moramo ravnati s tem ali onim blagom, ki nam ga prodajalec ponuja ali nam je všeč. Seveda bi

bilo najbolje, ko bi nam vse potrebne informacije lahko dal prodajalec sam, vendar se velikokrat zgodi, da ne pozna nič drugega kot ceno. Tako sem mimogrede zadnjič slišala, kako je prodajalka v trgovini razlagala za desertni pribor, da je to pribor za otroke, zadnjič pa sem kupila tekoči škrob, dobila pa neko sredstvo za beljenje. Se bi se lahko česa podobnega spomnila.

Iz vsega tega torej lahko zaključimo, da potrošniki potrebujejo ustrezne nasvete, vendar jih sedaj pravzaprav nikjer ne morejo dobiti. Zato so na Zavodu za napredek gospodinjstva v Kranju začeli razmišljati o tem, da bi v najkrajšem času uredili posebno gospodinjsko posvetovalnico, v kateri bi bilo

mogoče dobiti vse nasvete in navodila — potrebna pri nakupu novih predmetov za opremo stanovanja, novih prehrabnih artiklov, novih pripomočkov za gospodinjstvo, pohištvenega blaga in blaga za obleke itd. Navezali bodo stike z najrazličnejšimi gospodarskimi organizacijami in ustanovami, ki jim bodo lahko posredovali ustrezne podatke.

Na okrajnem Zavodu za napredek gospodinjstva upajo, da jim bo še to jesen uspelo urediti potrebno gradivo za tako posvetovalnico. Potrošniki je bodo prav gotovo nadvse veselili in se bodo radi zatekali vanjo po nasvete.

Komplet krila iz tričetrtinskega plašča za prve toplejše dni

Dva modela iz italijanske kolekcije; enostavna mala kostima primerna tudi za službo. Pri levem je zanimiv raztegnjen rob plisirane krila in volance ob robu rokava. Desni je v črni barvi in z belo bluzo.

Majhne spremembe z malo truda

Morda bi vam nekaj nasvetov na temo — **spomladanski kostim** pomagalo preurediti lanski kostim za novo sezono. Če že na vsak način hočete zvončasto razširiti krilo in se vam ga »ne zdi škoda«, ga lahko enakomerno narežete do višine bokov in vstavite gube v blagu, iz katerega je vkrojena tudi bluzo. Lahko pa se odločite samo za en rez, morda ob desnem kolenu, visok kakih 25 do 30 centimetrov in prav tako podstavljen z vzorčastim blagom za bluzo. Seveda te spremembe lahko delate le na elegantnejših popoldanskih kostimih in ne na športnih.

Na letošnjih modelih so pogosti dvojni ali celo trojni šivi na jopah kostimov, prav posebno pa na krilu. Dvojni šiv ni strogo določen za športni kraj.

Morda že imate v garderobi ljubek chanel kostim z obrobnimi in ste sedaj v zadregi, kako bi obnovili dvojni obleko z jopo brez ovratnika in brez gumbov. V višini pasu naredite dve gumbnici in jopo zavežite z majhno rutico ali pretaknite

skozi usnjen pas ali debelejšo verižico.

Kostimu lahko tudi zamenjate gumbe; namesto lanskimi navadnih — si omislite zelo velike. Vendar pa niso redki modeli kostimov z nevidnim zapenjanjem.

Na popoldanskih kostimih smo že dolgo nosile umetno cvetje, navadno ob izrezu

ovratnika. Italijanski kreatorji pa so namestili cvetje na spodnji rob jopice in celo na konec rokava.

Zelo pogoste so pri malih kostimih nabrane manšete, ki gledajo iz prekratkih rokavov. Bluze so navadno brez rokavov z ovratnikom, ki ga zavežemo v pentljo čez kostim.

MALI NASVETI

— Včasih se zgodi, da pozabimo počesati obrvi, ki nam razmršene kvarijo izraz obraza, čeprav je koža negovana in frizura v redu. Ne pozabite vedno, kadar se česete, potegniti z glavnikom tudi po obrveh; ali pa jih s ščetko za lase najprej skrtajte v vseh smereh in nato jih z glavnikom naravnajte v pravo črto.

Če ste se z nedeljskega izleta nekje v planinah vrnili domov z utrujenimi in prepotenimi nogami, jih dobro odganite z mineralno vodo in snovite tako, da jih položite nekoliko više.

— Ze stari kozmetični strokovnjaki priporočajo ženam, da se zaprejo v sobo, ko popravljajo svoje lepotne napake. Prav nič lepo ni videti skremžen obraz, ko si stiska te na obrazu mozolje; in mogoče bo izvoljenec izgubil ves pogum, če vas bo našel z jajčno masko na obrazu. Prav nič ni treba, da bi moške počevale o lepotnih skrivnostih, ker jih ne bodo razumeli ali celo napak razumeli. V teh rečeh so moški zelo konservativni in prav malo je izjem.

Film je umetnost, ki stalno napreduje

Sovjetski režiser starejše generacije Mihail Romm je znan predvsem po svojih dveh odličnih filmih o Leninu — Lenin Oktobra in Lenin 1918. leta — iz sredine tridesetih let. Vsega skupaj je posnel že blizu trideset filmov in je v svojem zadnjem filmu »365 dni« sprговорil o delu sovjetskih atomskih znanstvenikov. V svojem intervjuju za časopis »Nedelja« je nanizal nekaj zanimivih pogledov na film kot umetnost, ki se stalno razvija, in zato povzemamo nekaj njegovih misli.

Napredek filmske umetnosti je bil od vsega začetka tesno povezan z razvojem tehnike. Ta po eni strani odpira filmskemu ustvarjalcu nove mož-

Film

nosti, po drugi strani pa mu tudi postavlja nove omejitve.

Pogosto me obtožujejo, da sem zagrižen sovražnik gledališča. To nikakor ni res. Zelo rad imam gledališče. Želi pa se mi, da je to umetnost določene dobe, določene stopnje človekovega razvoja, ki vsaj deloma že pripada preteklosti. Bodočnost pa pripada filmu in njegovi mlajši sestri — televiziji. Obe ti dve obliki umetnosti stalno sprejemata od znanosti in tehnike nova odkritja. Tako n. pr. filmski delavci že skušajo prirediti pridobitve s področja elektronike za filmsko umetnost.

Umetnost se mora posluževati tako mikroskopa kot teleskopa — natančno mora proučevati človekovo vedenje in ga istočasno posploševati, da bi mu dala družbeni pomen in ozadje. Brez prvega dobimo nepomembno delo, ki ne daje nikakih zaključkov, brez drugega pa nam nastane velikanska, a površna podoba. V obeh primerih je rezultat torej umetniško nepopoln.

VČERAJ NEIZVEDLJIVO — DANES USPEH

Da se filmska umetnost, tehnika filmskega izraza, res stalno in naglo razvija, nam lahko jasno pokaže nedavni primer uspelega Bondarčukovega filma »Serjoža«, ki so ga posneli po knjigi Vere Panove. Ko so mladi režiserji pred nekaj leti prvič predlagali, da bi posneli film po tej knjigi, je večina starejše generacije menila, da je to neizvedljivo. Češ da zgodba nima nobene vsebine, nikakega zapleta, da se v njej ničesar ne zgodi — in da je samo skupek odlomkov, iz katerega se ne da napraviti dobrega filma. Pred nekaj leti je to morda tudi držalo. Toda pri današnji tehniki filmskega izraza se je izkazalo, da je bilo mogoče napraviti odličen film in da je imel v njem režiser kar

najširše možnosti — pokazal svojo sposobnost. »Serjoža« je imel velik uspeh doma in v svetu, ker je nekaj novega v filmski umetnosti.

Isto lahko rečemo za »Balado o vojaku«, ki je dobila priznanja na vrsti filmskih festivalov. In vendar je bil Cuhraj naravnost obupan, ko je slo snemanje tega filma h koncu — in zato presenečen nad uspehom. Del tega, kar

drsiljaji. Vendar so nekateri deli tega filma bleščeči in bodo odigrali pomembno vlogo v razvoju snemalne tehnike.

Siroko platno (ki zelo pači sliko) je »izum«, ki se bo sicer ohranil, ki pa nima nobene prihodnosti. Noben resen umetnik si ne želi imeti opravka s takimi filmi, ker je nemogoče v njih karkoli izraziti. Se slabše je za pano-

Claude Autant-Lara planira nov film — »Morilca«, za Leslie Caron pod tem slavnimok prav nič ne spominja na plesalko iz svojih prvih filmov. Pred kratkim smo jo videli v povsem novi vlogi »Gige«

je dosegel Cuhraj, se je seveda odrazilo tudi v drugih sovjetskih filmih. Toda zelo težko se je boril s tridesetletno tradicijo filmov — podobnih gledališkim igram.

UMETNOST KAMERE

Tudi umetnost kamere je napredovala. Iz neprizadetega zapisovalca dogodkov, ki so mu vnaprej določili vsako posebnost kompozicije, je postala živahen udeleženec dogajanja. Glede tega je Sergej Uruševski, snemalec filmov »Zerjavi letijo« in »Neodposlano pismo«, prinesel pravo revolucijo v snemalčevo delo. Kamera je pri njem strasten, zavzet, pozoren ustvarjalec in ne več objektiven, mrzel opazovalec. Neuspeh »Neodposlanega pisma« nam kaže, kako so z vsako novostjo v umetnosti povezani tudi spo-

Tamara Semina je odkrite leta 1961 v sovjetskem filmu. Za svojo vlogo Katjuše v Svejcerjevem filmu »Vstajenje« (po romanu Leva Tolstojca) je požela veliko priznanja.

ramski in druge sisteme »kina v krogu«. Pač pa si bo 70-mm trak ohranil normalnemu traku enakovredno mesto zaradi izredne globinske ostrine.

Prepričan sem, da bo prav v bližnji prihodnosti električno zapisovanje slike in zvoka zamenjalo sedanjí filmski trak in tako omogočilo izpolnitev tega, česar smo si od kina vedno želeli — da pride k nam domov. Če bi književnost ovirala nuja, da gremo vsakokrat ko se nam zaželi brati, v knjižnico, ne vem, kako bi se kaj razvila. Vsa njena moč je prav v tem, da knjigo ali odlomek iz nje lahko preberemo, kadar si le poželimo. Elektronsko zapisovanje bo to omogočilo tudi filmski umetnosti. Vsakdo si bo tedaj lahko omislil domačo »knjižnico« filmov, ki jih bo nato po želji gledal na svojem televizorju.

Dušan Ogrizek

Malce demonična prikupna francoska zvezdnica Mylene Demongeot je nazadnje zaigrala v spektaklu »Ugrabljene Sabinke«, v katerem si je omislila takole slikovito pričeško.

Novo delo...

Proces proti Jovanu Popoviću in nekaterim drugim pesnikom, ki so se morali v stari Jugoslaviji pred sodiščem zagovarjati zaradi svojih pesmi in socialističnega prepričanja, nameravajo v beograjskem »Slavija-filmu« posneti kot kratkometražen film z naslovom »Pesniki pred sodiščem«.

Naša desetčlanska ekspedicija, ki se odpravlja na križarjenje po slabo raziskanih predelih Afrike, bo za podjetje UFUS posnela dva dolgometražna in čez sto kratkih filmov o deželah in ljudstvih, s katerimi se bodo srečali, in o svojem potovanju.

...nove na tujem

Američani so mimogrede iz argentinske pampe napravili široko rusko stepto, iz Yula Brynnerja in Tonyja Curtisa pa Kozaka, da lahko snemajo svojo verzijo dela »Taras Buljba«. Seveda tudi tokrat ne gre brez nežnega spola — zastopa ga zadnja novost iz kollywoodskega uvoza Nemka Christine Kaufmann.

Claude Autant-Lara planira nov film — »Morilca«, za katerega je tudi že zasnubil glavne igralkice: Roberta Hosseina, Romy Schneider in Jeana-Clauda Brialyja.

Jean Moreau bo spomladi zaigrala veliko špijonko Mato Hari pod vodstvom režiserja Edgarja Ulmerja.

Luchino Visconti bo prenesel na filmsko platno slovitega »Leoparda« Giuseppeja Tomasija di Lampeduse. Snemati namerava na Siciliji, glavne vloge pa bo zaupal Burtu Lancasteru, Claudiji Cardinale, Rini Morelli in Paulu Stoppi.

S konja na tla

Tony Curtis je korenjak, pa se vseeno poslužuje tudi dvojnikov in raznih trikov. Na snemanju dela »Taras Buljba« je tako galopiral pred kamero, da je okobalil leste, ki sta jo nato dva statista zibala v ritmu

konjskega galopa. Možaka pa sta bila malo preveč mišičasta in sta pogrnala Tonyja v malce preveč hud galop — tako da se je znašel na tleh. No, pa brez skrbi, Tony ni kar tako in je na to že pozabil — seveda pa ne tako popolnoma, da ne bi dobil za nekaj dni razbolelo sedalo posebnega hostarja.

Nekaj trenutkov smo molčali. Ogenj je veselo plapolal. Potem sem dejal: »Letalo. Potovati bi morali ločeno in morda celo vsak s svoje strani. Vsakdo bi moral odleteti z drugega mesta.« To je zvenelo privlačno. »V letalo bi morali vstopiti prvi in zasedeti zadnje mesto. Tako bi nam potniki za časa vožnje ne rzli od zadaj v glavo. Med vožnjo bi morali skoraj ves čas držati glavo v dlaneh, kakor da spimo ali nam je slabo. S stewardesami bi govorili le najpotrebnejše. Tako si nas zanesljivo ne bi nihče zapomnil.«

Brick je prikimal in Jerry je dejal: »Prav. Oglejmo si zadevo. Haroldov klub je oropan, vlomili pa so štirje moški. To bo policija vedela.« Prišel je šteti na prste in odšel prvega. »Praktično ni mogoče, da bi prikriji, kako smo visoki in kakšen je naš osebni opis.« In odšel je drugi prst. »Tako bodo vedeli tudi to. In četudi bi se maskirali, bi policija približno vedela, koliko nas je bilo,« in podvil je sredinec. Zatem je odprl dlan, odkimal in dejal: »Mislim, da bomo morali računati z dejstvom, da bodo imeli o nas dokaj popolne osebne podatke.«

»In prihod z letalom? Recimo, da bomo pobegnili, oni pa nas ne bodo mogli najti ter bodo pričeli vohljati, od kod smo prišli. Priprčan sem, da bi imeli prekleto mnogo dela, če bi hoteli zaslišati vse letalske in železniške posadke, ki bi nas utegnile prevažati. Toda Haroldov klub bi žrtvoval denar tudi za kaj takega.

Denar, ki bi ga pokradli, bi bil tega vreden. To ne bi bil vlom v kakšno majhno trgovnico. Zato mislim, da bi policija zaslišala celotno letalsko in vlakovodno osebje in to za vsako ceno, ob vsaki uri in kakršnemkoli vremenu.

V redu. Predpostavimo, da bi proučili sezname potnikov vseh letal, ki so zadnje dni prispela v Reno. To bi nanese več sto imen.« Jerryjev glas je svareče drhtel. »Polovica potnikov bi bile ženske. Med preostalimi bi izločili moške, ki so — denimo — starejši od petindvajset. Od ostanka bi izvrgli še one, ki ne bi ustrezali našemu približnemu opisu. Ostalo bi torej le še nekaj imen.«

Jerry je strmel v prazno ter glasno in odločno razglabljal. »Mislim, da bi vse ostale poiskali — s policijo ali zasebnimi detektivi. In ko bi prišli do nas, bi povprašali, čemu smo obiskali Reno in kaj smo tam počenjali. To bi bil začetek konca; potem ne bi dal za nas niti beliča več.«

»Kaj pa, če bi poskusili z lažnimi imeni,« je tiho dejal Guy.

Jerry je odkimal. »Pozabi kaj takega! Praktično bi vsi potniki pred poletom povedali svoja prava imena in tako jih je moč pozneje najti. Recimo, da bi Brick potoval v letalu št. 17 iz St. Louisa pod imenom Roy W. Thompson. V redu. Tega Thompsona ne bi mogli najti in že to bi bil sumljiv namig. Stewardeso letala bi podrobno izpraševali o vsem, kar si je zapomnila o tem poletu. Seveda je velika verjetnost, da ji je prav malo ostalo v spominu. Odtlej dalje bi imela za seboj že precej poletov, čemu naj bi si zapomnila podrobnosti prav z onega?

Toda po drugi strani: kaj, če bi se spomnila? Morda se je pilot prav na tem poletu znesel nadjno. In to bi si zapomnila, pa krepkega rdečega mladeniča približno dvaindvajsetih let, ki je zaspal na zadnjem sedežu. Tako bi lahko dala prekleto natančne podatke, kakšen je bil. To bi zadoščalo, da bi alarmirali vse policijske in poštne urade v deželi, saj bi bil edini potnik, ki ga niso mogli najti, da bi ga zaslišali.« Jerry je zmigal z glavo. »V takšnem primeru bi bil prisiljen upati, da Bricka ne bodo našli. Pa ne le njega. Štirje smo in utegnili bi najti kakšno znamenje, ki bi jih pripeljalo do nas.« Za trenutek je umolknil, pa nadaljeval: »Vlak je sicer nekaj drugega, toda v osnovi je zadeva ista. V vlakovi ti ni treba povedati imena, zato pa te vidi več ljudi, ki imajo priložnost, da te dalj časa opazujejo. Tako bi se spet utegnilo zgoditi, da bi nas odkrili. Sicer je verjetno, da bi v vlakovi ostali neopaženi, toda resna nevarnost obstaja kljub temu in ne bi rad, da bi nas zalotili.«

»Imenitno,« je dejal Brick. »Lepo si povedal, Jerry. Kako se naj pa odpeljemo tja? Ono s stewardeso mi res ni všeč.«

Jerry je nestrno stresal z glavo. »Pomnite, da bo šlo za veliko stvar. Haroldov klub bo storil vse, da nas najdejo, verjemite. Zgubljeni smo, če ne premislimo vsak korak, ki nam ga je storiti.«

Nenadoma je opazil, da je v zadnjem stavku uporabil sedanji čas. Vznemirjeno sem namrščil lice.

»Tole jim bo zadalo več skrbi kakor marsikakšen umor. Policisti in zasebni detektivi bodo prebrskali ves Reno, da bi odkrili kakšno sled, vemo pa, da niso kar od muh. Mesta, kjer bi utegnili kupiti hrano in bencin ter prenočevati, bodo nadzorovali. Povsod bo nevarno. Ne, gospodje,« je dejal, »nočem tvegati ničesar, kar bi jim lahko nudilo kaj več od minimuma: naše višine, kako smo grajeni in približne starosti. Ničesar več, sicer ne verjamem, da bi se lahko izmuznili.«

»Zdaj vidim, kako bedaste prijatelje ima vaših človek,« je dejal Guy. »V Reno torej ne moremo prileteti z letalom, se pripeljati z vlakom ali avtomobilom. Predpostavljam torej, da bo treba hoditi lepo po polje ali pa riti pod zemljo. Oboje je enako slabo.«

»Slabo,« se je zarežal Jerry. Potem se je namrščil, odkimal in skremžil obraz. »Poglejte, fantje,« je dejal. »Ne vem točno, kaj naj storimo ali kaj mislimo, da bi bilo treba storiti. Trenutno res ne vem. Toda če bi sanjali pri belem dnevu, bi si lahko domišljali, da bomo oropali Haroldov klub z otroškimi samokresi, se potem skрили pod igralne mize, pa nas ne bi mogli najti. Kaj takega si lahko zamislite samo v sanjah.« Preletel nas je s pogledom, pričakovaje pritrdila. »Toda resen načrt za tatvino v Haroldovem klubu sredi Renoja v Nevadi bi moral biti imenitno pripravljen. Potrebno je potovati tako, da nas nihče ne bo opazil. Brez slehernega znamenja, ki bi jih utegnilo pripeljati na našo sled. Zame je najvažnejše, da načrt pripravimo resno.«

To nam je dalo misliti in nekaj minut smo sede premišljevali, toda nihče ni vedel povedati, kako naj bi neopaženo potovali. Jerryjevi pomisleki so nam zastavljali nove probleme, toda razočarani nismo bili. Dejstvo, da so nas ti pomisleki malce zmedli, je dalo naši zamisli realnejše in solidnejše ozadje. Vedel sem, da je naš načrt veličasten in da naslednji dnevi ne bodo več dolgočasni in neizmerno dolgi. Ko sem se pozneje preoblečil v svoji sobi, sem bil kakor študent, ki stoji tik pred izpitom in skuša izkoristiti vsak prost trenutek. Ukvarjal sem se s problemom, ki nam ga je zastavil Jerry.

V.

Ob osmih sem se srečal s Tino. Prenehalo je deževati in ko sva stopila iz »Krogle«, je bil zrak hladen in prijetno svež. Ko sva izpod uličnih svetilk in svetlobe iz izlozb stopila v temo blizu Glavne ulice, sem pogledal Tina. Vdihavala je sveži zrak s polzaprtimi očmi, rahlo izbočeno bradico ter drgetajočimi nosnicami. Pri bogu, bila je prekrasna.

Nosila je sivo obleko, sive nogavice s povsem ravnimi črtami — kakor vselej, temen plašč, ki je poudarjal njen stas, in majhen siv klobuček. Svojo roko je lahno položila pod mojo ter jo nežno stisnila k sebi. Cutil sem, kako se je zibala med hojo in vsak njen utrip in tako sem do zadnje celice svojega telesa občutil Tino Greyleg.

Pravkar sva šla mimo Strammove trgovine s čevlji. Bila je temna in tiha. Vhod je obokan, kakšnih petindvajset čevljev oddaljen od pločnika in skrit med dvojnimi okni. Nenadoma sem zavil tja. »Pridi,« sem dejal. Tina mi je pogledala v obraz, toda videla je, da sem resen. Stopila sva v hodnik, obdan z belimi emajliranimi ploščicami, na katerih je bil napis »Strammovi čevlji«, ter dalje k vratom. »Stori nekaj zame, Tina,« sem resno dejal. Stvar je bila videti strašno resna. »Rad bi, da bi me poljubila. Prosim te, tudi jaz bi te rad.« Za trenutek se je poglobila v moj pogled, potem pa stopila bliže in razprla roke. Objel sem jo, pritegnil k sebi in poljubil. Pred tem sem jo večkrat poljubil, toda takrat se mi je zdelo, da še nikoli nisem doživel kaj tako prekrasnega. Pozabil sem, kje sem in kaj se godi z menoj. Zame ni bilo več ničesar drugega kakor Tina, ki je drhtela v mojem naročju in se z ustnicami dotikala mojih. Kaj takega se mi še nikoli ni primerilo, lahko bi me prerezali na pol, pa tega sploh ne bi občutil.

Potem se je Tina počasi izvila iz objema, obrnila in stopila proti pločniku, jaz pa za njo. Zardela je in se zresnila. Ni me pogledala. Sia sva naprej, prijel sem jo za roko in jo položil pod svojo pazduho. Za hipec se je ozrla k meni ter se rahlo, vendar zaskrbljeno nasmejala. »Tina, poslušaj,« sem zadrihan govoril, »bi se hotela poročiti z menoj?«

Ni mi odgovorila. Prišla sva pod ulično svetilko in videl sem, da je stiskala ustnice. Bila je jezna, sam ne vem zakaj, in tako sem še sam postal slabe volje. »V redu,« sem jezno dejal, »bi ali ne?«

Iztrgala je roko izpod moje pazduhe ter se zastrmela predse. »Kakšna razlika pa je v tem, ali bi se hotela ali ne?«

»Kaj hočeš reči?«

»Oh, nič!«

Nekaj korakov sem hodil molče, potem pa tiho in nežno dejal: »Kaj meniš s tem, Tina?«

Skomignila je nervozno in neodločno, kakor da ne ve, kaj naj bi odgovorila. Potem je dejala: »Predvsem eno — ti se ne moreš poročiti in čemu bi torej govorila o tem.«

To je bil le površen odgovor, ne ono, kar jo je mučilo. Vendar sem jo vprašal: »Kam pojdeva?«

Tina je nezadovoljno zapihala.

Dejal sem: »Ni zakona, ki bi me mogel zadržati v šoli. Nešteti moški, mlajši od mene, si sami služijo kruh. Ni mi odgovorila in jezno sem jo vprašal: »Kam pojdeva?«

»V ladjo,« je odvrnila kratko. Ladja je bila čajnici podobna kavarna, kjer so bila na stenah slepa ladijska okenca, rešilni pasovi in podobno. Bila je kak hišni blok dalje in odšla sva tja, ne da bi med potjo spregovorila besedo. Bil sem razdražen in slabe volje ter se čutil, čemu se večkrat mučiva s stvarmi, katerih ne razčistiva do kraja.

V restavraciji je bilo malo gostov, zakaj večerja je bila skoraj pri kraju. Dobila sva mizo v kotu na samem. Ladja je neugleden lokal s papirnatiimi podstavki namesto prtičev in s svečo v stekleničnem grlu na vsaki mizi. Tina je naročila večerjo, jaz pa kavo in tako sva čakala. V siju sveče je bila prekrasna. Imel sem devetnajst let in dovolj razuma za občutek, da nimam dovolj izkušenj z ženskami, čeprav sem jih nekaj poznal. Toda vesel sem bil tudi, da doslej še nisem srečal ženske, ki bi lahko storila zame to kar Tina.

Nepopisno samozavestno sem sedel zraven nje in čakal, da bo kaj dejala, kar bi me razžalilo ali razjezilo. Tina me je pogledala in se zatem utrujeno ozrla proč. Tako sem začel pripovedovati tjavdan o nečem, kar se je tistega dne zjutraj pripetilo v našem razredu. Hotel sem, da bi se razgovorila, preden bi ji povedal, kaj se je zgodilo popoldne.

Tina je slekla plašč in ga obesila preko stolnega naslonjala. Nosila je obleko z dolgimi, širokimi rokavi. V rokah je držala kozarec vode in poslušala. Z drugo roko se je naslanjala na mizo. Medtem, ko sem pripovedoval, ji je prišel rokav počasi drseti po laktu proti komolcu. Zgodilo se je komaj opazno, vendar sem opazil, kako je drsel, čeprav sem zri Tini v obraz. Čez nekaj časa sem pogledal tja in opazil, da ji je zdrsel že dokaj nizko. Rokav ji je počasi razgalil nežno kožo, pod katero so se komaj videle drobne modre žilice. Imela je lepe, oble roke in v soju sveč sem videl zlato barvo njene polti.

LAŽNIVI KLJUKEC potuje v Petrograd

Sredi zime sem se odpravil na potovanje v Rusijo. Potoval sem na konju, kar je najprijetneje, če sta jezdec in žival dobre značaja. Bil sem lahko obleden, zato se nisem dobro po-

smilil in vrgel sem mu svoj plašč, čeprav me je zeblo. Kmalu me je zajela noč. Dežela je bila pokrita s snegom in jaz nisem poznal poti. Utrujen sem zlezal s konja in ga privezal na nekak drevesni vršček, ki je molel iz snega. Pod pazduho sem sti-

snil samokres, legel v sneg in zaspal.

Ko sem se zjutraj zbudil, sem začuden ugotovil, da ležim na vašem pokopališču. Konja pa nikjer! Nenadoma zaslišim zamolklo hrzanje. Čezem kvišku in kaj zagledam! Moj konj visi vrh zvonika, obešen za vajeti! Takoj sem vse razumel. Prejšnjega dne je bila vsa vas pokrita s snegom in tisto, kar sem imel za drvo, snišček, je bil križ vaškega zvonika. Ponoči je sneg skopnel in tako je moj konj obvisel na zvoniku. Ustrelil sem v vajeti in spet zajahal konja. V Rusiji pa sem si kupil sani.

Ko sem se tako vozil po divjem gozdu, me je zasledil volk. Skokoma se mi je bližal in tulil od veselja. Prišel sem na vso moč priganjati konja. Toda volk me je kmalu dohitel. Zame se ni zmenil, ampak je planil na konja in v nekaj sekundah požrl ves zadnji del uboge živali. Nato je volk zlezal v konjevo truplo. Začel sem ga tolči z bičem, kar ga je tako prestrašilo, da je hotel zbežati, toda nehote se je vjel v konjsko vprego in začel naglo teči. Sani so letele kot strela. Kar požirala sva neizmerne daljave in po besnem galopu srečno prišla v Petrograd.

Fantje, ki so zbrani okoli ptičnice bi radi pogledali, če je ptičnica prazna, pa so izgleda še premajhni. Zato si pomagajo drug drugemu

mlada rast

čutil. Na Poljskem sem zagledal ubogega starca, ki je sedel na robu ceste, izpostavljen ledenemu vetru. Lahka obleka mu je komaj pokrivala telo. Starec se mi je za-

V teh vetrovnih dneh je bilo težko držati ravnotežje na nogah

NEKAJ ODGOVOROV

Urški Fojkar:

Urška, prosil bi te, če bi tvoj sovek o davnem dogodku v vaši vasi opisala nekoliko bolj razločno in mi ga še enkrat poslala. Res je dovolj zanimiv za objavo in bo zanimal tudi druge bralce, samo potek dogajanja in nekateri izrazi nam niso jasni.

Božu Sprajc:

Tvojega pisemca ne morem objaviti, ker pesmi objavljam le izjemoma. Vesel pa bi bil, če bi mi napisal kakšen krajši sestavek. Upam, da tudi sedaj ne boš vrgel puške v koruzo!

Ivanki Vidmar:

Lepo si opisala našo JLA, vendar draga Ivanka, kaj se ti ne zdi, da o njej vedo vsi slovenski pionirji že zelo, zelo veliko in jih zato zanima vedno kaj novega. Piši mi raje o življenju na vaši šoli, doma, o delu v raznih krožkih in podobno.

Sladka kaša

Živela je uboga deklica sama s svojo materjo. Ko msta imeli kaj jesti, je odšla deklica v gozd. Na poti jo je srečala stara žena, ki je že poznala njeno revščino, ji podarila lonček rekoč: »Če rečeš lonček: 'Lonček, kuhaj!' bo kuhal sladko kašo, če pa rečeš: 'Lonček, stoj!' kakoj preneha kuhati.' Deklica je prinesla lonček materi domov in tako je bilo konec sromastva in lakote. Jedli sta sladko kašo, kolikor se jima je zljubilo.

kubal venomer dalje, da je bila in tedaj je prišla deklica bila že polna kuhinja in vsa domov. Rekla je samo: »Lončka, kuhaj!« in lonček je nehal kuhati kašo. Kdor je hotel priti v mesto, ostala prazna samo še ena da je mogel dalje.

Nekega dne deklice ni bilo doma in mati je rekla: »Lonček, kuhaj!« Lonček je kuhal dalje in sladka kaša se je jela usipati čez rob. A lonček je

Dve za smeh
SPORT
»Da, moj nečak, ki je bil tako slaboten, se je to zimo s športom zelo popravil in bi bil zdaj prav gotovo zdrav ko riba, če si ne bi nazadnje zlomil tilnika.«
IZ SOLE
»No, Alenka, koliko reber ima človek?«
»Ne vem, tovarišica, me tako sčegeče, da si jih ne morem prešteti.«

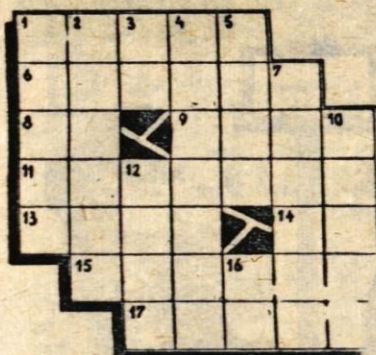
mladi vedež

ZRCALA IN ZRCALJENJE

Kako lepo se zrcali pokrajina v rečnem jezeru za veliko zapornico vodne centrale! Tudi šipe pred temnim obzorjem so prav dobra zrcala. Seveda je bolje, če šipe v ta namen zadaj posrebrimo. Dobro posrebrano izboklo zrcalo ali ogledalo pokaže naš obraz pomanjšan. Ogledala te vrste imajo avtomobilisti in motoristi, da v njih vidijo, kaj se dogaja za njimi na cesti. V vboklem zrcalu zagledamo del izredno povečanega obraza. Prav posebej izoblikovana vbokla zrcala so vdelana v obsevala avtomobilov in koles.

Križanka št. 10

Križanka je magična, zato velja prva številka za opis vodoravno, druga pa za navpično: 1., 1. kradljiva ptica, 6., 2. poprava obnovitev, 8., 3. kemijski simbol za američij, 9., 12. reka v Bosni, 11., 4. priprava za merjenje kotov, 13., 5. pokrajina v Indokini, 14., 16. predlog, 15., 7. zakladnica, skriven predal, 17., 10. dolgorepa papiga.

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 9

Vodoravno: 1. vrsta, 6. rokada, 8. SK, 9. Tara, 11. tatarman, 13. Adam, 14. BI, 15. Arabec, 17. Anica.

Vinska klet

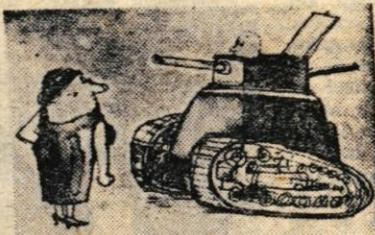
Da bi se izognil konkurzu, je neki Francoz prodal svojo znamenito zbirko slik - vinsko klet pa si je zadržal. Svoje dejanje je utemeljil takole: »Brez umetnosti človek lahko živi, brez kulture pa ne!«

ZBIRKA

— To, dragi prijatelj, so trofeje moje žene

ZAKONCA

In s tem... Kaj misliš, da me boš prestrašil.

STISKA

Hitro se vrni draga, brez tebe je hiša tako prazna.

Kraljeve težave

Don Jaime de Mora y Aragon je brat belgijskega kralja Fabiola. Po poklicu je pevec in skladatelj zabavnih popevk. Ta črna ovca v kraljevi družini je napravila kralju že marsikatero skrb in težavo. Ze večkrat je namreč pevec povedal resnice, ki belgijskemu dvoru niso bile po volji. Najprej je pred poroko svojega brata prodal nekemu ameriškemu listu največje družinske skrivnosti. Kralja je to razjezilo, toda kmalu mu je oprostilo. Zdaj je »kralj vseh rimskih bohemov« sprožil nov val začudenja na dvoru. Pred kratkim je razglasil, da se bo ločil od Rosite Arenas, mehikanske gledališke igralko, s katero je bil leta poročen. Čeprav še ni prišlo do ločitve, se je Don Jaime zaročil s švedsko manekenko Margit. Niti pretnje dvora niti solze belgijskega kralja Fabiole ga niso mogle odvrniti od tega dejanja.

SKRIVNOST

Izdelovali so jo v takšni tajnosti, da zdaj nihče ne ve, kako naj bi jo pognali v zrak.

DELOVNA VNEMA

Moj mož se je zelo vneto oprijel delovnega mesta.

NA CARINI

Dobro... sedaj pa si slečite še kožo.

POPRAVEK

Nad tekstom križanke št. 8 je bil v zadnji številki natisnjen napačen lik. Napako popravljamo danes z odgovarjajočim likom na isto besedilo.

Džavljani Siratka vselej zardi, tostop.

Kadar nanese beseda na av-zivo se spominja, kako je njegova moga samogibno pritisnila na zavoro, ko jo je zagledal ob cesti. Spominja se dvignjene ročice z rožnatimi prstki. Namenjena je bila prav v isti kraj kot Siratka. Kakšno naključje!

Potem sta se peljala v sončni popoldan in kramljala. Siratka je kradoma pogledal po svoji sopotnici in ugotal: lepa je! Kakšnih dvajset let bi ji prisodil. Potem je opazil, kako je tesno krilo izdajalsko razkrilo njena obla kolena. Siratki je kri hitreje zaplala po žilah in prvičrat v življenju se je zavedal svoje starosti. Lepi sopotnici bi bil lahko oče. Še nekaj let in dopolnil bo petdeseto...

»Zejna sem,« je dejala lepa sopotnica in Siratka je ustavil pred prvo gostilno.

Potem sta se odpeljala dalje. Nežno se je privila ob njegovo ramo in dejala naj vozi počasneje. Tako prijetno je v njegovi družbi! Siratka je pogledal na uro in zavzdihnil. Zamudil bo na sestaneke.

In potem... potem je želela, naj zapelje na stransko cesto. Tudi ta pelje v mesto, kamor sta namenjena. Siratka je ubogal.

In potem... potem je želela, naj ustavi avtomobil. Izstopila je

in globoko zadihala. Na desni gozd, na levi s soncem obsijana livada.

»Kako čudovito!« je veselo čebljala in se oklenila Siratkovega komolca.

Dotik je Siratko razorožil in beseda, češ: mudi se mi po opravljenem, je ostala neizrečena. V njegovi notranji sta se borila dva človeka, avanturist in moralist. Spomnil se je družine: žene in dveh otrok. In potem je spet pogledal na uro. Če se podvzga, potem bo zamudil sestaneke le za

petnajst minut, ampak zamudil bo tudi lepo avanturo! Te misli so ga težile kot mora.

Deklica se je nežno prižela k Siratki. »Ali ni lepo?« je šepnila. Siratka je prikimal. Srce mu je razbijalo v grlu in sencih.

In potem sta se odpeljala dalje. Siratka je z levico sukal volan, z desnico pa je prižemal deklico k sebi. Nenadoma čuden sunk v zadnjem delu avtomobila. Vozilo je zdrknilo na rob ceste. Defekt! Počila je guma. Siratko je zabežilo pri srcu. Kako se sploh sname kolo? Še nikdar ni imel s tem opravka. Lotil se je

dela in v pol ure mu je uspelo zamenjati kolo.

In potem... potem je deklica postala lačna. Ustavila sta se v gostilni ob cesti. Komaj sta sedla za mizo, že je vdrla v gostinlo hrupna družba. Siratka je izbulil oči in toliko da ni zlezal pod mizo. Obvladal se je in navidez mirno pozdravil prišleke. Ti so se ob srečanju pomenljivo spogledali.

»Kdo pa so ti ljudje?« je vprašala deklica.

Autostop

»Moji znanci...« je malomarno šepnil Siratka. Moral bi povedati, da so to ženini znanci in da bo jutri žena zvedela, da so Siratko srečali v sumljivih okoliščinah.

Siratka je nestrpno priganjal svojo varovanko k odhodu. Cemu se je sploh spustil v to bedasto avanturo z dekletom? In vendar gre za lepo doživetje...

Naglo je vozil proti mestu. Spet mu je prišel na misel poslovni sestanek. Morda pa ni vse izgubljeno? Pogledal bo tja, potlej pa bo lahko z deklico prebil lep večer.

»Kdaj se bova spet dobila?« je vprašal sopotnico in jo nežno prijel za roko. »Prej kot v eni uri bom opravil z delom.«

»Dobila?« je začudeno ponovila deklica. »Kako to mislite? Prišla sva na cilj in...«

»Ampak, saj ne boste kar tako odšli...« je zastokal Siratka.

»Seveda. Oba odideva po svoji poti. Tudi jaz imam zmečkanek, pa ga ne bi rada zamudila.«

»Ampak, saj se vam po poti ni nikamor mudilo,« je očital prevarani Siratka.

»Seveda. Ko pa imam sestaneke ob šestih,« se je nasmehnilo dekle. »Sploh pa ste vi starejši gospodje včasih hudo smešni. Ste mar mislili, da sem v vas zaljubljena? Morda bi nocoj ostala z vami, če bi bili mlajši...«

Potem je Siratko bežno poljubila na redke lase. »Norček stari!« je še šepnila in jadrno zapustila avtomobil. Siratka se je sesul vase...

»Tovariš, tu ne smete ustavljati!« ga je prebudil iz otopenosti glas prometnega miličnika. — Prekršek je veljal Siratko pet sto dinarjev.

Ko se je prevarani Siratka peljal proti domu, ne da bi opravil svoje posle, je opazil, da je magnetni pepelnik poleg volana izginil...

Siratka pa je razmišljal o lepi sopotnici... — a. a.